

«...دعواهای ما دعوایی نیست که برای خدا باشد ... همه ما از گوشمان بیرون کنیم که دعوی ما برای خدا است ما برای مصالح اسلامی دعوا می‌کنیم... دعوی من و شما و همه کسانی که دعوا می‌کنند همه برای خودشان است...»

امام خمینی (ره) - صحیفه امام، جلد ۱۴ صفحه ۴۷۹

حضرت آیت الله وحید خراسانی:

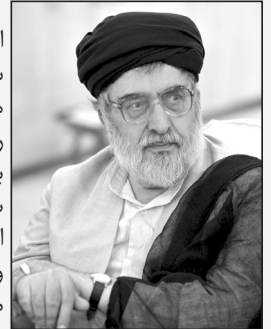
لعن و سب بزرگان اهل سنت جایز نیست

صفحه ۶

سال سی و نهم ♦ شماره ۷ ♦ شماره مسلسل ۱۵۷۳ ♦ نیمه اول تیرماه ۱۳۹۷ ♦ قیمت: ۵۰۰ تومان ♦

چهره واقعی عربستان ضد ایران

سیدهادی خسروشاهی

این روزها در کنار توصیه به دولت برای استفاده از ظرفیت کشورهای دنیا به منظور مقابله با رفتار ستیزه‌جویانه ترامپ، برخی نیز خواستار نوعی همکاری منطقه‌ای هستند. نگارنده هیچ‌گاه رابطه با هیچ کشور مسلمانی را رد نکرده است اما برای درک بهتر از نگاه عربستان سعودی، توجه به نکات زیر را توصیه می‌کنم. عربستان بعد از ایجاد وهابیت تاکنون، در جهت تفرقه بین شیعه و سنی کوشیده و پرچم‌دار ائتلاف ضدایرانی در منطقه بوده است. درباره شکل‌گیری یک اتحاد نامقدس علیه جمهوری اسلامی توسط ارتجاع عرب که با تشویق و شرکت آمریکا و انگلیس انجام شده، قرائن و شواهد بسیاری در چندماهه اخیر مشاهده می‌شود. چند کشور عربی برای ترساندن همه اعراب و ایجاد اختلاف بین مسلمانان، به‌ویژه پس از پیروزی‌ها در عراق و سوریه، مدعی هستند شیعیان این کشورها بیشتر به ایران گرایش دارند تا کشور خودشان. آنان درباره پیدایش هلال شیعی هشدار می‌دهند. به موازات این اظهارات، قتل عام مردم مظلوم یمن و ترورهای تبهکارانه در عراق، انفجار ماشین‌های بمب‌گذاری شده توسط وهابی‌ها، عملیات انتحاری توسط تکفیری‌ها در اماکن مقدس تشیع در عراق و مراکز شیعه‌نشین در بغداد و سپس توسعه دامنه ترورهای علما و محدودیت رهبران مذهبی عربستان و بحرین دنبال شد. تبلیغات وسیع ضدایرانی، فشار روزافزون بر شیعیان در کشورهای حوزه خلیج فارس و حتی بستن مساجد و حسینیه‌ها و توقیف اموال موقوفات شیعی از برنامه‌های معمول آنان بوده است. سخنرانی‌های متعدد بعضی از علمای سلفی، وهابی بلاد عربی بر ضد شیعیان، صدور فتوای جواز قتل عام شیعیان توسط علمای وهابی وابسته به دربار آل سعود (که مصری‌ها آنها را «فقهاء البترول» یعنی فقیهان وابسته به نفت یا «علماء الشرطة و السلطة» یعنی علمای پلیس و قدرت)، می‌نامند اظهارات ولیعهد و حتی پادشاه سعودی در ملاقات با رئیس‌جمهور آمریکا و تأکید بر لزوم «ضرورت اتحاد کشورهای معتدل! عرب بر ضد ایران» و ده‌ها مورد دیگر، همه و همه شواهد و قرائن روشنی برای کوشش بر افزایش اختلاف و ایجاد یک اتحادیه نامقدس علیه جمهوری اسلامی توسط مرتجعین عرب است. بازیگران این غائله، همان‌هایی هستند که در تجاوز جنایتکارانه هشت‌ساله صدام به ایران با حمایت آمریکا و انگلیس، بالغ بر ۸ میلیارد دلار کمک مالی کردند تا «صدام عقلی» با «فرس المجوس!» یعنی ایران بجنگد که نتیجه این جنایات جنگی بر همگان روشن است. روشن است که عربستان پس از پیدایش «وهابیگری» همیشه در جهان اسلام باعث تفرقه مذهبی شده و هم‌اکنون نیز این نقش خود را حفظ کرده است. وهابی‌ها نه تنها شیعیان را «رافضی» و دور از اسلام می‌دانند بلکه پیروان مذاهب چهارگانه اهل سنت را نیز مسلمان واقعی نمی‌دانند و از نظر آنها فقط پیروان «ابن تیمیه» و همراهان «محمد بن عبدالوهاب» مسلمان خالص و ناب هستند و هر کسی با آنها همراه نباشد غیرمسلمان بوده و قتلش مجاز است.

عربستان با صرف میلیاردها دلار در کشورهای اسلامی و با تشویق عملی گروه‌های افراطی - تکفیری، همواره در راستای تفرقه‌افکنی میان شیعه و سنی فعال بوده است. هم‌اکنون در همه کشورهای اسلامی اعم از سنی یا شیعه، تغذیه مالی و فکری گروه‌های به اصطلاح «سلفی» توسط آل سعود انجام می‌شود و در این زمینه علاوه بر ساختن مدارس ویژه، اعزام مبلغ، پذیرش دانشجویان، صدها کتاب و مجله و نشریه نیز به زبان‌های مختلف منتشر می‌کند که هدف اصلی آنها ایجاد تفرقه بین مسلمانان است. به نظر من بهترین روش برای ایجاد ثبات در منطقه و مقابله با روش‌های تفرقه‌افکنانه آمریکا و انگلیس، یک دیپلماسی متحرک و فعال در سراسر جهان و روشن کردن افکار عمومی، به‌ویژه در کشورهای عربی - اسلامی و بیان حقایق و افشای عمق توطئه‌های دشمن و عواقب خطرناک آن است. از همه مهم‌تر به نظر من این است که ایران اسلامی نباید با مطرح کردن بعضی از موضوعات «حساسیت برانگیز در سطح جهانی» خود را درگیر و مشغول کند. فراموش نکنیم ثبات در منطقه بدون ارزیابی دقیق اوضاع، بدون پرهیز از شعارهای غیرضروری، بدون اعتمادسازی واقعی و عملی و بدون تحرک سیاسی در سطح جهانی مقدور نخواهد بود. بنابراین اگر صحبت از بهبود رابطه با کشورهای منطقه می‌شود، توجه به این پیش‌زمینه، امری ضروری و تأثیرگذار در تخمین واکنش‌های طرف مقابل به تلاش‌های ایران خواهد بود.

* یادداشت روز پنجشنبه ۱۴ تیرماه ۱۳۹۷ روزنامه شرق

حضرت آیت الله شبیری زنجانی:

عرفان‌های

دروغین دکان

است و عوام‌فریبی

جریان الوفا‌ی اسلامی بحرین:

جنایت علیه

شیخ عیسی قاسم

از برجسته‌ترین

نمونه‌های جنگ علیه

ملت بحرین است

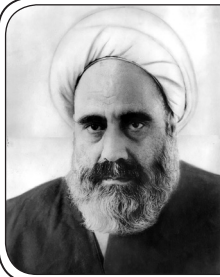

علامه امینی

را نباید به

الغدير منحصر و

محدود کرد

آیت الله تسخیری:

تعامل

امام صادق

با علمای اهل سنت

الگوی حوزه‌های

علمیه باشد

نقد درخواست سبید شخصیت سیاسی فرانسوی درباره حذف آیاتی از قرآن مجید در مورد یهود

توطئه حذف قرآن!

بر اثر این نپه‌ی الهی همراه با اراده نافذ او، قرآن در تمام اعصار از هر نوع تحریف مصون مانده و چیزی از آن کاسته نشده و نه چیزی بر آن افزوده گشته است. گفتیم این مسئله ریشه در تاریخ دارد. اگر از درخواست مشرکان بگذریم، نوبت بخش نامه وزیر امور خارجه انگلستان در اواخر قرن نوزدهم می‌رسد. او در سال ۱۸۸۸ ضمن بخش نامه مفصلی از سران مسیحیت، سه مطلب را درخواست کرد و قبل از آن خطر انتشار اسلام را گوشزد نمود و چنین گفت: «تا روزی که قرآن در مساجد و محافل تلاوت می‌شود و مسلمانان به حج می‌روند و نام محمد زینت بخش مناره‌ها و گلدسته‌هاست، آیین مسیحیت با خطر جدی روبروست.» آنگاه از آنان سه مطلب را درخواست نمود و گفت: «قرآن را تحریف و یا بسوزانید؛ و کعبه را ویران سازید؛ و نام محمد را از گلدسته‌ها پاک کنید.»

البته او این آرزو را به گور برد و اسلام بیش از پیش درخشندگی پیدا کرد. گفتیم این مطلب ریشه در تاریخ دارد. چند سال قبل دولت اسرائیل قرآنی چاپ کرد و در آن آیات مربوط به یهود را حذف نمود. نه تنها کسی از آن استقبال نکرد، بلکه سبب رسوایی بیشتر این دولت غاصب گردید. امضاکندگانی این طومار از تاریخ گذشته عبرت نگرفته و برای جلب نظر صهیونیست‌های غاصب، چنین طومار شیطنان آمیزی را امضا کرده و منتشر نموده‌اند. در حالی که آنان از یک امر روشن چشم‌پوشی نموده‌اند و آن این که یهودانی که به آیین خود پایبند می‌باشند و با مسلمانان رفتار خوبی دارند، حسابشان با صهیونیست‌های آدمکش و غاصب جداست. گروه نخست در تمام کشورهای اسلامی از احترام لازم برخوردارند، در حالی که گروه دوم که پیوسته مسلمانان فلسطینی را از خانه و کاشانه بیرون کرده و هر روز آنان را بی خانمان ترمی سازند، مغفور مسلمین و جهانیان می‌باشند. قرآن مجید از روز نخست رسالت محمدی بر این تفرقه‌های شیطانی خط بطلان کشیده و به جهانیان اعلام نموده است: «يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَهِهِمْ وَ اللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ: آنان می‌خواهند نور خدا را با دهان خود خاموش سازند؛ ولی خدا نور خود را کامل می‌کند، هرچند کافران خوش نداشته باشند.»

قم حوزه علمیه، جعفر سبحانی

اخیرا طوماری امضا شده از سوی سبید شخصیت چپ‌گرا و راست‌گرای فرانسوی به مراکز اسلامی ارسال شده است و در آن درخواست شده که رهبران دینی اسلامی، آیاتی از قرآن را که درباره یهود سخن می‌گوید، از کتاب‌الله حذف نمایند. در ادامه پاسخ حضرت آیت الله سبحانی را می‌خوانید:

انگیزه آنان در این درخواست چیست؟

آیین اسلام در قاره اروپا به سرعت در حال گسترش است و هیچ نیروی نظامی و سیاسی از آن پشتیبانی نمی‌کند. تنها سبب آن، عقاید خردپذیر و احکام فطری آیین اسلام است که قشرهای مختلف را به این آیین جذب کرده است. این نوع گرایش سریع، سیاستمداران دنیاگرا را به وحشت انداخته و برای جلوگیری از آن، برنامه‌های متنوعی دارند که برخی در حال اجرا می‌باشند. یکی از آن، برنامه‌های موهون ساختن کلام‌الله مجید است و این درخواست در مسیر این هدف نامقدس قرار گرفته است که اگر با شیطنان‌های خاصی بر آن موفق گردند، خواهند توانست تهمت تحریف به قرآن بزنند و به جهانیان وانمود کنند که اگر کتاب مقدس تحریف شده، این پدیده نیز به قرآن راه یافته است. و از این طریق از علاقه و کشش انسان‌های پاک به این آیین را کاهش دهند.

این درخواست ریشه تاریخی دارد!

این نوع درخواست تاریخ دیرینه دارد. وقتی مشرکان در برابر براهین کوبنده قرآن در مورد بت و بت‌پرستی احساس عجز و ناتوانی کردند، از رسول گرامی صلی الله علیه و آله و سلم خواستند که این بخش از آیات را از کتاب خود برچینند! قرآن مجید به درخواست مشرکان چنین اشاره می‌کند: «وَإِذَا ثَلَاثَةٌ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا يَنْتَظِرُونَ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا إِنَّتِ بَقْرَانِ غَيْرِ هَذَا أَوْ بَدَلُهُ: هنگامی که آیات روشن ما بر آنها خوانده می‌شود، کسانی که ایمان به لقای ما (روز رستاخیز) ندارند، می‌گویند: قرآنی غیر از این بیاور!» خداوند به رسول گرامی صلی الله علیه و آله و سلم دستور می‌دهد که در مقام پاسخ بگوید: «قُلْ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِي إِنْ أَتَّبَعُ إِلَّا مَا يَوْحِي إِلَيَّ أُوْخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ: بگو: من حق ندارم که از پیش خود آن را تغییر دهم، فقط از چیزی که بر من وحی می‌شود، پیروی می‌کنم! من اگر پروردگارم را نافرمانی کنم، از مجازات روز بزرگ (قیامت) می‌ترسم.»

مقدمه

شهید آیت‌الله سید محمد حسینی بهشتی هرچند که در سال‌های اوج بروز احساسات انقلابی و پویایی نظام جمهوری اسلامی به شهادت رسید، در همان مدت کوتاه چند ساله بیش از آنکه یک رجل سیاسی تلقی شود، متفکری است که بسیاری از مبانی جمهوری اسلامی ایران به ویژه در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، براساس اندیشه‌های ایشان شکل گرفته است. لذا امام خمینی در ترسیم شخصیت ایشان فرمودند: «بهشتی یک ملت بود». این کلام زیبای حضرت امام بازرگوند چگونگی شخصیت وجودی شهید بزرگواری است که از او همواره به عنوان یکی از ارکان اصلی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران نام برده می‌شود. چنان که از نظر امام خمینی «شهید بهشتی مظلوم زیست و مظلوم مرد و خار در چشم دشمنان اسلام بود». از دیدگاه امام خمینی، مظلوم زیستن شهید بهشتی، بیش از شهادت ایشان متاثرکننده بود. اگر چه بخشی از این مظلومیت به سبب تهمت‌های ناروایی بود که دشمنان به او می‌زدند. اما مظلومیت اصلی شهید بهشتی در آن بود که افکار و اندیشه‌های ایشان نا شناخته مانده و مبنای فکر و عمل برخی از انقلابیون قرار نگرفته است. از این رو در شرایط فعلی که بیش از هر زمان دیگری به اندیشه‌های آن مرد متفکر و اندیشمند نیاز داریم، واکاوی اندیشه او می‌تواند چراغ راهنمای عملکرد ما و نیز محک ارزیابی رفتار مسولان باشد:

مبانی جمهوری اسلامی

شهید بهشتی زیربنای فکری نظام اجتماعی جمهوری اسلامی را اسلام توحید، اسلام قسط و عدل اجتماعی می‌داند و تبلور این حکومت را در شعار استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی تلقی می‌کند و سه زیربنا را برای این حکومت برمی‌شمارد:

۱- زیربنای اسلامیت و جمهوریت

۲- زیربنای فراهم کردن زمینه اجتماعی برای تکامل انسان و رشد و حرکت وی به سوی کمال الهی و تحقق «کمال دوستی فطری» و «گرایش به سوی کمال مطلق» که انسان‌ها در عالم «ذر» (قرآن کریم، سوره اعراف آیه ۱۷۲) پیمان الهی خود را با خالق هستی تحکیم کرده‌اند. در این زمینه وی:

الف) توجه نظام به کرامت انسان و روح الهی وی- جلوگیری از سقوط انسان به نیهیلیسم و پوچ‌گرایی- ماتریالیسم و دنیاپرستی.

ب) اهتمام به استقلال و آزادی‌های فردی و اجتماعی انسان و جلوگیری از اسارت انسان در چنگال استبداد داخلی و فردی و گروهی و طبقه‌ای یا استعمار خارجی.

ج) اهتمام به آزادی و انتخاب‌گری انسان به نحوی که شیوه زندگی خود و حتی راه «صلاح» و «فساد» خود را خود انتخاب کند و در عین حال مبارزه با شرایطی که ضربات تازبانه تبلیغات شهوت‌انگیز و نیز فقر و ناداری و ضربات مهلک اقتصادی، انتخاب‌گری او را سلب می‌کند.

و بر این اساس جلوگیری از استثمار انسان به دست سرمایه‌داری داخلی یا خارجی و کاپیتالیسم فردی طبقه‌ای یا دولتی و مبارزه با هرگونه تبعیض طبقاتی و گروهی و ناسیونالیستی را ضروریات غیرقابل اجتناب برای فراهم شدن زمینه حرکت انسان به سوی کمال الهی می‌داند.

۳- زیربنای سوم: وی شروط عملی به وجود آمدن این محیط را به شرح زیر طبقه‌بندی می‌نماید:

الف- دخالت مردم در تعیین سرنوشت خود و اداره نظام توسط خود مردم
ب- استقرار مدیریتی منظم دارای همبستگی و انضباط و در عین حال تمرکززدایی شد

ج- اداره امور توسط مدیریتی که انقلاب اسلامی ملت ایران را درک کرده و به آن وفادار باشد- توانایی انجام کار داشته و مورد اعتماد مردم باشد.

آزادی

آیت‌الله بهشتی با درک آنچه که مردم برای آن قیام کرده بودند، بزرگترین و چشم‌گیرترین مولفه انقلاب اسلامی ایران را دستیابی به آزادی‌های اجتماعی می‌داند؛ «این انقلاب قبل از اسلامی و مکتبی بودن، ویژگی دیگری داشته است که بیش از همه دنیا مورد توجه واقع شده و آن، انقلابی است که با پیروشدنش، آزادی‌های اجتماعی را در جامعه به حدی توانسته و تامین و تحمیل کند که رژیم‌های دیگر، هنوز نتوانسته‌اند به ملت‌هایشان چنین آزادیی بدهند. بزرگترین ویژگی جهانی این انقلاب، آزادی است.»

به عقیده شهید بهشتی یکی از امتیازهای انسان این است که می‌تواند معصیت کند. آدم تواناست در برابر پروردگارش نافرمانی کند و تا این ویژگی نباشد، فرمانبرداری‌اش ارزشی نخواهد داشت. فرمانبرداری اجباری یعنی این که اگر کسی را مجبور کردند از راه خاصی برود، چندان ارزشی ندارد، آن چیزی که ارزشمند است، فرمانبری همراه با انتخاب است. بهشتی در این زمینه توضیح می‌دهد: نفی آزادی مساوی با مسخ شخصیت و انسانیت انسان است. زیرا وقتی آزادی نباشد، انتخاب معنا ندارد و وقتی انتخاب معنا نداشت، دیگر انسان نمی‌تواند خالق شخصیت و معمار سرنوشت خویش باشد. بنابراین در اندیشه بهشتی با انسانی که به طور ذاتی و فطری آزاد است سروکار داریم. وی همواره این سوال را مطرح می‌کند که اگر آزادی را از فرد بگیریم چطور می‌توان از او انتظار ایمان به انبیاء را داشت؟ دعوت پیامبران به توحید پاک و خالص نشان دهنده این است که اولاً معتقد به فطرت آزاد انسانها بوده‌اند و ثانیاً به گزینش عاقلانه و آگاهانه و آزادانه انسان‌ها باور داشتند.

روحانیت

شهید بهشتی معتقد است آنچه در اسلام اصالت دارد روحانیت نیست بلکه «عالم عامل متعهد مسئول» است. وی یکی از ویژگی‌های «عالم متعهد مسئول» را این می‌داند که ریاست طلب نیست. وقتی می‌خواهد ریاست را بپذیرد مثل یک بار سنگین شاق می‌پذیرد نه مثل معشوقی که سال‌ها به آن عشق می‌ورزد و حالا به وصال آن رسیده است. وی معتقد است «عالم متعهد و مسئول اگر تکلیف شد نه از پذیرش مسئولیت ریاست سر باز می‌زند و مقدس بازی و مقدس‌مآبی در می‌آورد و نه به دنبال ریاست می‌رود». وی در عین حال به پویا و انقلابی بودن اجتهاد قائل بود و در مجلس خبرگان اظهار داشت «ما برای این که جمهوری اسلامی‌مان، جمهوری اسلامی بماند باید «اجتهاد انقلابی» داشته باشیم. یعنی اجتهادی که محافظه‌کارانه نباشد، اجتهادی که با همه مسائل و با همه نهادها، با روحیه انقلابی برخورد کند. در برخورد با مسائل یک وقت مجتهدی خودش را ملتزم می‌کند به آرا گذشته و یک وقت مجتهدی است که با کمال پویایی و شهامت برخورد می‌کند.» آیت‌الله بهشتی با برشمردن نقش تاریخی روحانیت، بیان اسلام اصیل را برای جامعه عمده‌ترین نقش ایشان می‌داند. روحانیت وظیفه بیان اسلام را داشته‌اند و در این راه باید با سخن و عملشان به تهذیب اخلاق می‌پرداختند. ازسویی

اندیشه ناب

دیگر گرگشایی از کار مردم و مبارزه با ظلم و ظالم از وظایف این قشر بود. بنابراین دکتر بهشتی قائل به ورود روحانیت به عرصه اجتماعی و حتی سیاسی بوده است. وی در این زمینه تصریح کرد: روحانی باید همه آن نقش‌های گذشته را حفظ کند. حوزه‌ها باید محل درس خواندن و تحقیق کردن باشد. بیان و قلم روحانیت باید همچنان نافذ باشد. روحانی اگر می‌خواهد در نقش امامت و پیشوایی نقش ایفا کند، باید دو روز، سه روز، ۱۰ روز شاید یک سال هم از جامعه‌اش جلوتر باشد. شهید بهشتی جای روحانیون را در عرصه فرهنگ، آموزش و پرورش، دانشگاه، تدریس و... محفوظ می‌دانست و انقلاب فرهنگی و انقلاب اقتصادی را از وظایف این گروه تلقی می‌کرد.

مردمی بودن انقلاب

بزرگ‌ترین ویژگی انقلاب ایران، مردمی بودن انقلاب است. تمام کوشش و توان و نیروی انقلاب از آنجا مایه می‌گرفت که توده‌های میلیونی مردم، نیروی انقلاب بودند. مافکر [می‌کنیم] که خصلت مردمی بودن انقلاب و متکی بودن انقلاب به توده مردم را باید حفظ کنیم و حفظ این خصلت را بر هر مصلحت دیگر و هر کار خوب دیگر مقدم بداریم. ما [می‌گوییم] راهی را [باید] برویم که مدیریت ملت و اداره مملکت، روز به روز بر خواست ملت و حمایت ملت بیشتر تکیه کند. در جلسه‌ای که در مدرسه علوی (مقر امام خمینی) تشکیل شد، عده‌ای مصر بودند که حالا که همه اینها فهمیده‌اند این ملت، جمهوری اسلامی می‌خواهد، دیگر فراندوم چه معنایی دارد؟ تاریخ هم ثبت می‌کند... [با این حال]، به نظر ما ارزش داشت اگر ما چند روز وقت صرف کنیم و برایش شناسنامه رسمی صادر کنیم. بنابراین، ما با اکثریت بر آن شدیم که باید فراندوم برگزار شود تا مردم بگویند جمهوری اسلامی، آری یا نه.

در اندیشه شهید بهشتی مردم در تمام امور سیاسی- اجتماعی سهیم هستند و اساساً تعیین حاکمیت قدرت سیاسی ازسوی مردم بیانگر حق مشارکت آنان در جامعه است. وی انقلاب اسلامی ایران را بارزترین نظام سیاسی دنیا می‌دانست که حق مشارکت و انتخاب مردم را به رسمیت شناخته است.

سازمان دهی سیاسی

از جمله ویژگی‌های بارز ابعاد نبوغ شهید بهشتی کار تشکیلاتی و سازماندهی سیاسی بود. تأسیس حزب برای سازماندهی نیروهای معتقد به خط امام شاید از جمله اقدامات اساسی برای جلوگیری از انحراف نهضت و مدیریت دوران گذار انقلاب و جمهوری اسلامی بود تشکیل جامعه روحانیت مبارز نخستین گام برای سازماندهی و ایجاد تشکیلات برای هدایت انقلاب بود اما وجود برخی اختلافات میان روحانیان برای تبدیل آن به حزب به دلیل مخالفت امام و برخی روحانیان با اصل دخالت مستقیم در اداره نظام سیاسی پس از انقلاب از یکسو و مخالفت یا عدم همراهی برخی چهره‌های سرشناس روحانیت مبارز با تحزب (مانند همراهی نکردن شهید مطهری) موجب شد که برخی از سران

جامعه روحانیت که به کار تشکیلاتی برای هدایت نیروهای انقلاب معتقد بودند و تشکل فراگیر را که اقشار دیگر جامعه را هم دربر بگیرد مدنظر داشتند به فکر تأسیس حزب جمهوری اسلامی بیفتند که بعد از موافقت امام حزب جمهوری اسلامی که عملاً اساسنامه و برخی مقدمات تشکیل آن مهیا شده بود تأسیس شود. شهید بهشتی در این باره می‌گوید: اول اسفند در حدود ۷ یا ۸ روز پس از پیروزی حزب را اعلام کردیم، آقای خامنه‌ای، آقای هاشمی رفسنجانی، آقای باهنر و آقای موسوی اردبیلی. آقای موسوی (اردبیلی) در کارهای علمی بیشتر با ما همکاری داشتند. به آقای مهدوی کنی هم گفته بودیم ایشان علاقه نشان نداده بودند به این دلیل ماه نفر آمدیم و اعلام کردیم و گفتیم ما موجودیت حزب را صریحاً اعلام می‌کنیم. ائتلاف حزب جمهوری اسلامی و جامعه مدرسین که بنا به توصیه امام به شهید بهشتی اولین دبیرکل حزب جمهوری اسلامی شکل یافته بود توانست اکثریت را در انتخابات مجلس خبرگان به دست آورد و عملاً شهید بهشتی چهره برجسته و بعداً اداره‌کننده مجلس خبرگان قانون اساسی شد. بی‌سبب نبود که شهید بهشتی در دفتر حزب جمهوری اسلامی هدف ترور کور دشمنان انقلاب اسلامی و منافقین کوردل قرار گرفت در ادامه برخی از رؤس دیدگاه‌های شهید بهشتی درباره حزب مرور می‌شود:

- کار در تشکیلات حزب باید آهنگ عبادت داشته باشد.

- باید دفاتر حزب محل عبادت باشد و محل عبادت بماند.

- تشکیلات باید به درد مردم بخورد، نه اینکه باری باشد بر دوش جامعه.

- گروه‌ها باید قانون اساسی ایران را زمینه اصلی حرکت و همکاری و هماهنگی خود قرار دهند.

- تشکل [یا حزب] باید پاسدار ارزش‌ها باشد، نه پاسدار خود. نگرهان ارزش‌ها باشد. نه نگرهان خود. هر وقت این تشکل به جای آنکه نگرهان ارزش‌ها باشد و تلاش‌گر در راه ارزش‌ها باشد، به جای آنکه خداپرست و حق‌پرست و حق‌خواه، کمال‌دوست و کمال‌خواه باشد، خودخواه شد، طاغوت می‌شود و چه بهتر که چنین طاغوتی بر سر راه امت نباشد.

- تشکیلات باید براساس صداقت باشد و نه ریا و تظاهر و مردم‌فریبی که از بدترین آفت‌های اجتماعی است.

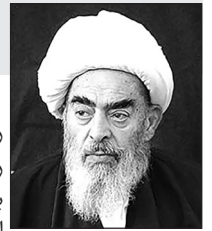
- تشکیلات باید بکوشد تا انسان‌ها را هم‌سو کند، نه اینکه انسان را قالبی بسازد.

- حزب به معنی تشکیلات اسلامی، اجتماعی، سیاسی فعال [است] که درصدد به هم نزدیک کردن استعدادها، سامان‌دهی و سازمان‌دهی به آنها و تقویت پیوند میان آنها است...

- تشکل حق، تشکلی است که انحصارطلب نیست؛ یعنی این منطق خودپرستانه و ضدخداپرستی را ندارد که هرکس [در] این تشکیلات هست، آدم خوبی است و هرکس نیست، آدم خوبی نیست.

- هر نوع رقابت رشک‌آمیز میان گروه‌ها را گناه می‌دانیم و این از نظر ما همان تنگ نظری و خودپرستی است.

- حزب و تشکل، وسیله‌ای است برای بهتر انجام دادن مسئولیت‌ها و وسیله‌ای است برای خودسازی. آدم‌های منفرد، غالباً با خصلت تک‌روی می‌آیند و از مجموعه تک‌روها به زحمت می‌شود که یک مجموعه فعال ساخت. رشد اخلاقی دسته‌جمعی، یکی از ارزش‌های تشکیلات است.

بیست و هشتمین روز از خرداد ماه، سالروز رحلت عالم ربانی و مرجع بزرگ تقلید حضرت آیت الله شیخ محمد فاضل لنکرانی به تقویم هجری شمسی است. به همین بهانه مختصری از شرح زندگی معظم له را می آوریم.

ولادت

عالم ربانی و مرجع بزرگ تقلید شیعیان جهان حضرت آیت الله شیخ محمد فاضل لنکرانی در سال ۱۳۱۰ شمسی در شهر مقدس قم دیده به جهان گشودند. پدر ایشان مرحوم آیت الله فاضل لنکرانی قدس سره از اساتید و علمای بزرگ حوزه علمیه قم به شمار می آمد و مادرشان از فرزندان پاک سادات بزرگوار و معروف مبرقع از طوایف اصیل و پاک و خدوم قم بودند.

تحصیلات

پس از تحصیلات ابتدائی در سن ۱۳ سالگی فراگیری دانش اسلامی را در حوزه علمیه قم آغاز کردند و به جهت برخورداری از هوش و استعداد سرشار دوره «مقدمات» و «سطح» را در مدت ۶ سال به پایان رساندند و در سن ۱۹ سالگی به درس خارج «فقه و اصول استدلالی» حضرت آیت الله بروجردی (ره) وارد شدند و به سبب کمی سن و فهم زیاد مورد توجه طلاب و استاد بزرگوارشان قرار گرفتند. دوست و هم بحث صمیمی ایشان در دوره تحصیل فرزند برومند بنیانگذار جمهوری اسلامی آیت الله شهید سید مصطفی خمینی (ره) بودند.

اساتید

ایشان مدت ۱۱ سال در درس خارج فقه و اصول آیت الله بروجردی (ره) و ۹ سال در درس حضرت آیت الله امام خمینی (ره) شرکت کرده و از این دو منبع سرشار علوم اسلامی بهره های فراوان بردند. سال ها در درس فلسفه و تفسیر حضرت آیت الله علامه طباطبائی (ره) حاضر شده و از این خرم پربرکت نیز خوشه های فراوان چیدند. استعداد فراوان و تلاش پی گیر ایشان در درس سبب شد تا

آیت فاضل

در سن ۲۵ سالگی به درجه والای اجتهاد رسیده و این امر به تایید استاد بزرگوارشان حضرت آیت الله بروجردی (ره) رسید.

تدریس

سال ها در حوزه علمیه قم دروس سطح را برای گروه بسیاری از طلاب تدریس فرمودند و بیش از ۳۵ سال به تدریس خارج فقه و اصول پرداختند. برجستگی درس ایشان در حدی بود که بیش از هفتصدتن از افراد فاضل حوزه علمیه در درس ایشان حاضر می شدند و سالیان متمادی است که درس خارج فقه و اصول و نهج البلاغه ایشان از صدای جمهوری اسلامی پخش می شود و افراد بسیاری در سراسر کشور خارج کشور از آن بهره می برند. از برکات این خرم پرفیض علم و معنویت وجود فاضل و مجتهدان برجسته ایست که تعدادی از آنها از مدرسین سطوح عالی و دروس خارج حوزه های علمیه هستند.

تالیفات

ایشان در کنار تدریس و تربیت طلاب علوم دینی کتاب های بسیاری از خود به یادگار گذاشته اند که به برخی از آثار ارزشمند ایشان اشاره می شود: کتاب «تفصیل الشریعه» (عربی) که شرحی است بر کتاب «تحریر الوسیله امام خمینی» و تاکنون ۳۰ مجلد از آن به شرح ذیل به چاپ رسیده است.

۱ الاجتهاد و التقليد (عربی)

۲ الصوم و الزکاه (عربی)

۳ الخمس و الانفال (عربی)

۴ الزکاه (عربی)

۵ المکاسب المحرمه (عربی)

۶ الاجاره

۷ المضاربه و الشریکه و المزارعه و المساقاه و الدین و الرهن و الحجر و الضمان و الحواله و الکفاله و الوکاله و الاقرار و الهیبه (عربی)

۸ الوقف و الصدقه و الوصیه و الایمان و النذور و العهد (عربی)

۹ الکفارات و الصید و الذباحت (عربی)

۱۰ النکاح (عربی)

۱۱ الطلاق و الموارث (عربی)

۱۲ القضا و الشهادات (عربی)

۱۳ القصاص (عربی)

۱۴ الحدود (عربی)

۱۵ الحج (عربی) ۵ جلد

۲۱ ۲۴ الیهار (عربی) ۴ جلد

۲۵ الصلاه (عربی)

۲۶ الدیات (عربی)

۲۷ الغصب و احیا الموات (عربی)

۲۸ النجاسات و احکامها (عربی)

۲۹ المیاه (عربی)

۳۰ احکام التخلی و الوضو (عربی)

دیگر تالیفات

۳۱ حاشیه بر کتاب «العروه الوثقی» (عربی)

۳۲ ۳۴ نهاییه التقریر، تقریرات درسی آیه الله بروجردی در بحث نماز (در ۳ جلد عربی)

۳۵ حاشیه بر کتاب الطهاره مصباح الفقیه محقق همدانی (عربی)

۳۶ شرح فروع «الاجتهاد و التقليد» از کتاب العروه الوثقی (عربی)

۳۷ المسائل المستحدثه (عربی)

۳۸ رساله ای در حکم نماز در لباس مشکوک (عربی)

۳۹ رساله ای در خلل (عربی)

۴۰ الاحکام الواضحه (فتاوی عربی)

۴۱ احکام الحج حاشیه بر کتاب حج و تحریر الوسیله (عربی)

۴۲ القواعد الفقهیه (عربی)

۴۳ ۴۴ معتمد الاصول تقریرات درسی امام خمینی در دو جلد

۴۴ ۴۸ تبیان الاصول تقریرات درسی معظم له در چهار جلد (عربی) که یک جلد آن به چاپ رسیده است

۴۹ رساله ای در قاعده فراغ و تجاوز (عربی)

۵۰ ۶۶ تقریرات درس خارج اصول ایشان در ۱۶ جلد (فارسی) به نام سیری کامل در اصول فقه

۶۷ رساله توضیح المسائل (فارسی)

۶۸ مناسک حج (فارسی)

علامه امینی را نباید به الغدیر منحصر و محدود کرد

که متاسفانه جدی گرفته نشده است.

سردبیر مجله کتاب شیعه عنوان کرد: مطالعه تطبیقی میان الغدیر و سایر آثار مرتبط با حوزه امامت مانند عبقات الانوار و احقاق الحق و... از دیگر کارهایی است که باید به صورت تحقیق و پژوهش انجام شود و جای آن خالی است و ما نه تنها احساس نیاز به آن نمی کنیم بلکه از اینکه به این آثار نمی پردازیم هم احساس خجالت نداریم.

سردبیر مجله کتاب شناسی شیعه با بیان اینکه امروز باید با روش متفاوتی، نسبت به نوشتن این نوع کتب اقدام کنیم تصریح کرد: امروز باید با روش متفاوتی کتبی مانند الغدیر نوشته شود زیرا تیپ برخورد خاورشناسان اعم از شیعه شناسان اسرائیلی تا سایر مستشرقان با امامت، مقوله ای است که جای شناخت دقیق دارد.

طالعی با بیان اینکه اصالت به تاریخ و نسخه شناسی برای پرداختن به این مسائل ضروری است بیان کرد: در زمان علامه امینی، شیعه شناسان اسرائیلی نداشتیم ولی امروز باید این گروه شناسایی و در برابر آنان، کارهای تحقیقاتی انجام شود.

عضو هیئت علمی دانشگاه قم با بیان اینکه ما حتی در نوشتن زندگینامه کسانی مانند علامه امینی هم به پخته خواری رو می آوریم و به خودمان زحمت نمی دهیم که زندگینامه تحقیقی را دنبال کنیم عنوان کرد: در روزگار علامه امینی، کار برای فعالیت جمعی مناسب نبود ولی امروز می توان در قالب صد تا ۱۵۰ پایان نامه نقشه جامعی را ایجاد کنیم که مبتنی

عبدالحسین طالعی، سردبیر مجله کتاب شیعه و عضو هیئت علمی دانشگاه قم در گفت و گو با ایکنا گفت: علامه امینی را نمی توان به الغدیر منحصر و محدود کرد زیرا این کتاب گوشه ای از فعالیت های علمی ایشان است.

وی افزود: علامه امینی ذهنی باز، پژوهشگر و سوژه پرداز داشت و فردی صاحب ابتکار بود؛ ایشان موفق نشد که گروهی اهل تحقیقی را بیابد تا بتوانند سوژه های او را اجرا کنند زیرا در گذشته کارهای گروهی اساسا رواجی نداشت.

طالعی بیان کرد: «سیری در صحیحین» اثر محمدصادق نجمی از جمله آثاری است که می توان به عنوان نمونه بارز از این نوع سوژه پردازی ها بیان کرد؛ این کتاب در نقد صحیح بخاری و مسلم آن هم در اوائل دهه ۴۰ یعنی بیش از ۵۰ سال قبل و با هدایت علامه امینی نوشته شده است.

سردبیر مجله کتاب شیعه تصریح کرد: کتاب امام صادق (ع) و مذاهب اربعه از دیگر آثاری است که سوژه اولیه آن و ایده این کتاب توسط مرحوم علامه امینی ارائه شد و امروز هم از لایبای آثار او می توان ده ها موضوع و سوژه برای تحقیقات علمی و پایان نامه ها استخراج کرد.

طالعی بیان کرد: ما متاسفانه در برخورد با بزرگان حق آنان را ادا نمی کنیم؛ یک دنیا اسناد و نامه مرتبط با علامه امینی وجود داشته که معلوم نیست کجاست و باید تلاش کنیم آن ها را احیاء کنیم همچنین باید ده ها پایان نامه و مقاله مرتبط با آثار آن مرحوم به خصوص در مورد الغدیر و شهداء الفضیله و... نوشته شود

حضرت آیت الله شبیری زنجانی:

عرفان های دروغین دکان است

به گزارش خبرگزاری «حوزه»، حضرت آیت الله شبیری زنجانی در برخی جلسات علمی شان گفته اند: بعضی افراد کرامت های دروغینی درباره خودشان ادعا می کنند و عوام را به بازی می گیرند. هر روز ادعای شهود و کرامت می کنند. خیلی از اینها دکان است و این برای عقاید مردم خطرناک است.

البته اصل وجود کرامت را نباید زیر سؤال برد، چون ممکن است خداوند متعال به واسطه اعمال و مراقبات فردی و نفسانی برخی افراد به آنها مقامات و الطافی عنایت کند که مردم عادی از آنها بی بهره اند، چنانکه برای افراد خاصی که در رده های بالای ایمان و معرفت و عمل به وظیفه شرعی قرار دارند، شکل های ویژه ای از بهره مندی از وجود امام عصر (علیه السلام) در عصر غیبت کبری وجود دارد که افراد عادی از آن محروم هستند، اما این مطلب هیچ گاه به معنی وجود نیابت یا سفارت یا ارتباط و امثال اینها نیست. چنین افرادی با این الطاف و عنایات الهی دکان باز نمی کنند و به دنبال اغراض نفسانی نمی روند که نقض غرض شود.

شنیدم فردی در یک جمع عمومی ادعا می کرده که فلان آقایی که الان اینجا آمده بود و با من حرف می زد و شما هم او را دیدید حضرت رضا (ع) بود! چنین ادعاهای نامربوطی می کرد. اینها جعلیاتی است که منتشر کرده اند. این حرف ها را آدم های حساسی نمی زنند. اینها را چاپ می کنند و مردم عوام هم که نمی دانند دروغ است و باور می کنند. باز شدن باب این چیزها خیلی خطرناک است.

درباره برخی بزرگان هم کشف و کرامات های عجیب و غریب می نویسند ولی خود آنها از خدا می ترسیدند و اهل این ادعاها نبودند. آنها آدم های مقید و با تقوایی بودند. ما که با بعضی از این علما ارتباط داشتیم یک حرف غیر متعارف از این چیزهایی که درباره شان گفته می شود از ایشان نشنیدیم.

دبیرکل حزب الله لبنان پوشش سیاسی برای محور مقاومت، در سایه تهدیدهای اسرائیلی و نیز فشارها و توطئه های آمریکایی، می خواست و لبنانی ها با رای دادن در انتخابات پارلمانی، به این ندا لبیک گفتند و خواسته وی محقق شد.

تسنیم: در سرمقاله روزنامه فرمانطقه ای «رای الیوم» آمده است: منظور «سید حسن نصرالله» از این که گفت نتایج انتخابات پارلمانی لبنان بر هویت عربی و مقاوم لبنان تأکید کرد، چیست؟ چگونه «سعد الحریری» یک سوم از کرسی هایش در پارلمان را از دست داد؟ موانع جدید در روند تشکیل دولت جدید لبنان چیست؟

نویسنده این مقاله نوشته است: موضوع قابل توجه این بود که سید حسن نصرالله، دبیرکل حزب الله لبنان در سخنرانی اش پس از مشخص شدن نتایج انتخابات پارلمانی لبنان، تأکید کرد که هویت عربی و مقاوم بیروت در سایه این نتایج مورد تأکید قرار خواهد گرفت. وی همچنین، به طور غیرمستقیم، به از دست رفتن یک سوم کرسی های جریان «المستقبل» به رهبری سعد الحریری، اشاره کرد. پیروزی قاطعانه حزب الله و همپیمانانش در این انتخابات به معنای تقویت حمایت بخش اعظمی از لبنانی ها از محور مقاومت و تغییر معادله سنتی است که می خواست لبنان هویت تسلیم شده داشته باشد و در محور «اعتدال عربی» همپیمان اصلی ایالات متحده آمریکا و طرح های حمایتی آن از اشغالگری اسرائیل قرار گیرد. ما با سید حسن نصرالله در این مساله هم نظر هستیم که برخی طرف ها در داخل لبنان و خارج از آن می خواستند ضمن ایجاد شکاف در ائتلاف نیروهای مقاومت، حضور این ائتلاف در پارلمان لبنان را تضعیف کنند و آنها در این روند میلیاردها دلار تزریق کردند ولی تلاش های شان روی صخره آگاهی لبنانی ها متلاشی شد. سعدالحریری یک سوم از کرسی های فراکسیون خود در پارلمان را از دست داد؛ زیرا او در اردوگاه بازداشت کنندگان خود ایستاد، تسلیم دیکته های آنها شد و دشمنی اش با جریان مقاومت را علنی و هرگونه ائتلاف با حزب الله را رد کرد. این وضعیت به وضوح خوانش اشتباه وی از نقشه سیاسی و مزاج عمومی افکار عمومی لبنان را بازتاب می دهد. الحریری با این رویکردش محبوبیت بزرگی، که به دلیل همبستگی لبنانی ها با وی در محنتش در جریان بازداشت (در عربستان) کسب کرده بود را قربانی کرد.

چالش های فرا روی نخبگان سیاسی لبنان همچنان بزرگ و دشوار است. این منطقه اکنون در لبه پرتگاه جنگ است و تمامی دولت های سابق لبنان در برآورده کردن مطالبات مردمی، که ارائه خدمات اجتماعی خوب، حل بحران اقتصادی، اشتغال زایی برای بیکاران و کاهش قرض های عمومی، که حدود یک صد میلیارد دلار است، شکست خوردند.

جای هیچ بحث و جدلی در این امر نیست که قوای سه گانه لبنان موفقیت بزرگی در برگزاری این انتخابات در سایه اوضاع منطقه ای دشوار و فشارهای فزاینده داخلی، به دست آوردند. از سوی دیگر، گرایش اکثریت قاطع لبنانی ها به دموکراسی شفاف، که مبتنی بر همزیستی، به حاشیه رانده نشدن و روی آوردن به صندوق های رای است، در این امر سهیم بود. سید حسن نصرالله پوشش سیاسی برای محور مقاومت، در سایه تهدیدهای اسرائیلی و نیز فشارها و توطئه های آمریکایی، می خواست و رای دهندگان لبنانی به این ندا لبیک گفتند و خواسته وی محقق شد.

همین مساله تأکید می کند که بخش اعظم و

لبیک لبنانی ها به ندای سید حسن نصرالله

مجلس در انتخاب رئیس جمهوری جدید، باعث شد تا دو سوم از اعضای پارلمان به تمدید این دوره تا سال ۲۰۱۷ برابر ۱۳۹۶ رای دهند. برای همین قرار شد انتخابات در ۲۱ مه ۲۰۱۷ برابر ۳۱ اردیبهشت ۱۳۹۶ برگزار شود. مجلس لبنان بار دیگر این دوره را تا سال ۲۰۱۸ برابر ۱۳۹۷ تمدید کرد.

مداخله آمریکا به ویژه از طریق عربستان در انتخابات لبنان کاملاً واضح است و موضوع جدیدی نیست. عربستان از نامزدهای نزدیک به خود

حمایت می کند تا در پارلمان لبنان حضور داشته باشد. حمایت مالی سعودی ها از نامزدهای مورد نظرش بحث تازه ای نیست و همواره وجود داشته است. سعودی ها که در پرونده های منطقه ای به ویژه سوریه و عراق شکست خورده و در باتلاق یمن گرفتار شده اند، تمرکز خود را روی لبنان گذاشته اند تا نفوذ منطقه ای خود را در چارچوب قیمومیت جدید بر لبنان حفظ کنند. هدف از این اقدامات سعودی تحت فشار قرار دادن حزب الله و جنبش امل است. هدف آمریکا، عربستان و غربی ها این است که وانمود کنند که پایگاه حزب الله اقل بوده است و دیگر ساکنان مناطق جنوب لبنان به مقاومت اعتقادی ندارند. این کشورها در راستای تأثیرگذاری در انتخابات و به منظور مقابله با حضور حزب الله در پارلمان لبنان تحرکاتی را در چند محور شروع کرده اند:

- سفر مقامات آمریکایی و سعودی به بهانه های مختلف به لبنان که با هدف تضعیف حزب الله انجام می شود.

- حزب الله هراسی با استفاده از رسانه های وابسته خود در لبنان و خارج از آن.

- تحرک سفیران آمریکا و عربستان در بیروت با هدف متحد کردن همپیمانان خود در لبنان در زمینه امور انتخابات تا نتایج انتخابات به نفع آنها رقم بخورد. در این راه سعودی ها از دادن رشوه و هزینه کردن پول هنگفت ابایی ندارند. فشارها بر سعد حریری نیز در این راستا انجام می شود.

- فشار آمریکا به بانک های لبنانی برای محدود کردن نامزدهای وابسته به جریان هشت مارس لبنان.

- تلاش آمریکایی-سعودی برای دور کردن برخی گروه ها از جریان هشت مارس.

پیروزی مقاومت

جنوب لبنان صحنه شادی مردم در پی پیروزی فهرست مقاومت و همپیمانانش بود. منابع لبنانی پیش از این از پیروزی تمامی نامزدهای فهرست های متعلق به مقاومت در سه حوزه جنوب لبنان خبر داده بودند. فهرست های امید و وفاداری (حزب الله و جنبش امل) و متحدان آن پیروزی قاطعی را در حوزه های مختلف انتخاباتی به دست آوردند. ستاد تبلیغاتی جنبش امل در منطقه المصلح از پیروزی تمام افراد فهرست وفاداری و امید در بخش های مختلف لبنان خبر داد. این فهرست در حوزه سوم جنوب لبنان موفق شد تمام اعضای خود را وارد مجلس نمایندگان کند.

علی حسن خلیل وزیر امور مالی لبنان اعلام کرد که انتخابات به یک همه پرسی واقعی تبدیل شده است. وی در نطق تلویزیونی تأکید کرد: ما البته اصرار داریم که اختلافات در زیر چتر منافع ملی باقی بماند و تیم مقابل باید برای تشکیل دولت و تکمیل روند اصلاحات واقعی در کشور مشارکت کند. فهرست امید و وفاداری همچنین تمام اعضای خود را در حوزه دوم جنوب به پارلمان این کشور فرستاد. در حوزه سوم شمال لبنان ائتلاف حزب قومی اجتماعی و جریان المردم موفق شدند چهار کرسی پارلمانی را از آن خود کنند. همچنین

کرد: مسئله بعدی این است که در واقع کشورهای محور مقاومت در مسیر قدرتمند شدن قرار گرفته اند و به سمت قدرت پیش می روند بر این اساس این اتفاق گامی بسیار بزرگ به سمت قدرتمند شدن محور مقاومت است. وی با بیان اینکه پیروزی حزب الله در انتخابات بعد از پیروزی نظامی این گروه بزرگترین پیروزی سیاسی در عرصه منطقه و جهان محسوب می شود گفت: به فضل الهی این پیروزی پیروزی های بعدی را در پیش خواهد داشت و در انتخابات پیش رو در عراق نیز تأثیر مثبتی خواهد داشت.

قناد باشی با بیان اینکه آمریکا و اسرائیل و کشورهای غربی طی سال های اخیر سعی می کردند حزب الله لبنان را یک گروه تروریستی معرفی و به عنوان یک تروریست با آن ها برخورد کنند گفت: نتیجه انتخابات لبنان نشان داد مردم این کشور با رای خود نادرستی این اتهامات را به رخ همگان کشیدند و نشان دادند این گروه نه تنها گروه تروریستی نیست بلکه حزبی سیاسی مردمی است که در آستانه تشکیل دولت قرار گرفته است. کارشناس مسائل خاورمیانه افزود: در حقیقت این پیروزی نشان داد آنچه آمریکا در منطقه برای آن کوشش کرد نتیجه عکس داشته و سیاست های ضد مردمی آن ها در منطقه و هم سویی آن ها با اسرائیل و عربستان نتیجه عکس داده است. وی با اشاره به سخنان سال گذشته ترامپ در ریاض گفت: رئیس جمهوری ایالات متحده در ریاض اعلام کرد باید با حزب الله به عنوان یک گروه تروریستی رفتار شود، اما نتیجه انتخابات امروز خلاف آن را ثابت کرد و نشان داد هم سویی آمریکا با ارتجاع منطقه و اسرائیل چه طور آمریکایی ها را در مقابل مردمی قرار می دهد که با مسالمت آمیزترین شیوه سیاست های آمریکا را شکست می دهند.

پارلمان لبنان با آرایش مقاومت

انتخابات پارلمان لبنان بالاخره برگزار شد و علاوه بر مشارکت قابل قبول نتایج ویژه ای به همراه داشت که طبیعتاً مورد رضایت دشمنان قسم خورده مقاومت در منطقه از آن خوشحال نشده اند. به گزارش اتاق خبر ۲۴، طی ماه های اخیر، لبنان دچار بحران سیاسی خاصی شد که به شکل توطئه وار بار دیگر سیستم سیاسی این کشور را در معرض امتحان قرار داد. استعفا نابهنگام حریری از نخست وزیری لبنان بعد از یک دوره ثبات سیاسی کوتاه در کشور لبنان و بلافاصله بعد از آن سفر به ریاض، اتفاقی بود که هدف آن تزلزل سیاسی در لبنان و هدایت گران مستقیم عربستان سعودی بود. این توطئه ی ناکام با هر هدفی، یک بار دیگر در اولین انتخابات بعد از آن چنان بی اثر نشان داده شد که واکنش های نظامی چند ساعت قبل عربستان سعودی کمی معنا پیدا می کند. در این گزارش به بازتاب آنچه در انتخابات پارلمان لبنان گذشت و ارتباطش با چند اتفاق بین المللی دیگر خواهیم پرداخت.

سازو کار انتخابات پارلمان در لبنان

انتخابات سراسری لبنان می بایست در سال ۲۰۱۴ میلادی برگزار می شد اما عدم موفقیت

مهم لبنانی ها از برنامه جریان وابسته به سید حسن نصرالله و در عین حال از رهبری وی حمایت می کنند. دولت ائتلافی لبنان، که ناظر برگزاری این انتخابات بود و برای آن فضای آزاد، شفاف و امن مهیا کرد، مستحق تبریک است و امید می رود که دولت بعدی نیز به همین اندازه مسئولیت پذیر باشد و بایستی وزاری شایسته و توانا برای حل تمامی مشکلات و از بین بردن ناکامی ها، داشته باشد و بالاخره این که لبنان را به ساحل امن سیاسی، اقتصادی و اجتماعی هدایت کنند.

حزب الله و متحدانش برندگان بارز انتخابات لبنان

یک رسانه عرب زبان با اشاره به انتخابات پارلمانی لبنان از حزب الله و متحدانش به عنوان برندگان بارز یاد کرده و به شکست المستقبل در دژهایش یعنی بیروت و طرابلس پرداخته است. به گزارش خبرگزاری مهر، رای الیوم در گزارشی اعلام کرد: بر اساس نتایج انتخابات پارلمانی ۲۰۱۸ لبنان، حزب الله و جنبش امل و متحدانشان بیش از نیمی از کرسی ها پارلمان را به خود اختصاص دادند.

رای الیوم گزارش داد: این در حالی است که جریان المستقبل به ریاست سعد حریری در مقایسه با انتخابات ۲۰۰۹ اقل کرد و این جریان در بیروت و طرابلس به عنوان دژهای خودش سیلی خورد اما همچنان در سطح سنی ها بیشترین کرسی را دارد و می تواند برای تصاحب پست نخست وزیری مجدد تلاش کند به ویژه که طبق ترکیب سیاسی لبنان این پست سهم سنی هاست.

این رسانه در ادامه نوشت: حزب القوات اللبنانیه موفقیت زیادی کسب کرد و تعداد کرسی ها خود را به حساب جریان ملی آزاد یعنی حزب رئیس جمهوری که هم اکنون جبران باسیل رهبری آن را دارد، افزایش داد و حزب جایگاهش را در میان مسیحیان تقویت کرد. نهاد المشنوق وزیر کشور لبنان اعلام کرده است که میزان مشارکت در انتخابات روز گذشته ۴۹.۲۰ بوده که در مقایسه با انتخابات ۲۰۰۹ که ۵۴ درصد بود، کاهش داشته است. وی روز انتخابات را سفید توصیف و اعلام کرد که قانون انتخابات پیچیده است و وزارت کشور صدها شکایت از نامزدها و شهروندان درباره سازوکار اجرای قانون دریافت کرده است.

در این حال، یک کارشناس مسائل خاورمیانه در خصوص پیروزی حزب الله در انتخابات اخیر گفت: نتیجه انتخابات نشان داد هم سویی آمریکایی ها با ارتجاع منطقه و اسرائیل اثری جز شکست مسالمت آمیز سیاست های آن ها در منطقه نداشت. جعفر قناد باشی کارشناس مسائل خاورمیانه در گفتگو با خبرنگار سیاسی خبرگزاری دانشجو در خصوص پیروزی حزب الله لبنان در انتخابات اخیر این کشور و تأثیر آن بر مناسبات منطقه ای گفت: پیروزی حزب الله در انتخابات تجلی مجموعه پیروزی هایی است که کشورهای محور مقاومت طی چند سال اخیر به دست آورده اند.

وی افزود: این پیروزی ها تابلویی است که با صدای بلند همه پیروزی هایی که در منطقه مورد تردید قرار می گرفت را اعلام کرد. قناد باشی با بیان اینکه در پیروزی نظامی در گروه های تکفیری و در سوریه و عراق پیروزی جریانات منطقه ای و هجمه های بین المللی که علاقه مند بودند محور مقاومت تضعیف شود پیروزی بر محور آمریکا و اسرائیل همه و همه در پیروزی اخیر حزب الله در انتخابات تجلی یافت و مهر تاییدی بر پیروزی مقاومت در منطقه و در برابر ابر قدرت های ناخوانده زد. کارشناس مسائل خاورمیانه تصریح

قبول قطعنامه ۵۹۸ از طرف ایران و پایان جنگ ایران و عراق در سال ۱۳۶۷، انتخاب آقای هاشمی به عنوان ریاست جمهوری و متعاقب آن اتخاذ روش‌های عمل گرایانه در سیاست خارجی که منجر به حمایت ایران از کویت و عربستان در جریان جنگ دوم خلیج فارس و بهبود روابط با اروپا شد همگی بخشی از این وقایع هستند که منجر به اتخاذ روش‌های نرم و واقع بینانه‌تری توسط ایران نسبت به گذشته در محیط جهانی شده و از آنجا که حزب الله از انقلاب ایران تأثیر زیادی برگرفته است، این عوامل به صورت مستقیم و غیرمستقیم بر آن تأثیر می‌گذاشت.

۲- پایان جنگ سرد و فروپاشی نظام دو قطبی: در دوران جنگ سرد به دلیل رقابت دو ابر قدرت با یکدیگر، فضای مناسبی برای فعالیت‌های گروه‌های رادیکال در سراسر جهان فراهم شده بود، اما با فروپاشی شوروی و سقوط دولت‌های کمونیستی در اروپای شرقی، آمریکا توانست که یک اجماع نظر در خصوص محکومیت عملی تروریسم ایجاد کند و منازعات منطقه‌ای را با در نظر گرفتن منافع ملی خود فیصله دهد.

۳- احیای روند مذاکرات سازش اعراب و اسرائیل: حزب الله همواره نگران نتیجه این مذاکرات بر صحنه داخلی لبنان و آینده حزب الله بود. امام موضع حزب الله نسبت به مذاکرات سازش سیاست صبر و انتظار بود و این موضع را به خاطر رعایت افکار عمومی لبنان به خصوص شیعیان جنوب این کشور اتخاذ کرده بود.

۴- تحولات تشکیلاتی در درون حزب الله: در دوران جنگ داخلی لبنان، حزب الله تشکیلاتی بسته و مخفی داشت و جنبه نظامی-امنیتی بر آن حاکم بود. اما از سال ۱۳۶۸ حزب تصمیمات مهمی در خصوص تشکیلات و نحوه انتخاب شورای رهبری و در مجموع ساختار تشکیلاتی خود اتخاذ کرد که منجر به باز و علنی شدن فعالیت‌های حزب الله در صحنه داخلی لبنان شد. و این خود تأثیرات زیادی بر روند و عملکرد حزب الله داشت.

روابط خارجی جنبش حزب الله لبنان

پس از پیروزی انقلاب اسلامی و تأسیس حکومت جمهوری اسلامی در ایران، حمایت از نهضت‌های آزادی بخش و جنبش‌های اسلامی، از اصول محوری سیاست خارجی این کشور شد. جمهوری اسلامی ایران، بر اساس اهداف و اصول خود در سیاست خارجی، سیاست حمایت شیعیان لبنان را که خواهان الگوبری از انقلاب اسلامی و آموزه‌های آن بودند، در پیش گرفت. در سال ۱۳۶۱ با حمایت جمهوری اسلامی ایران و تأیید امام خمینی (ره)، حزب الله لبنان با اتحاد گروه‌های متفرق شیعی تشکیل شد و پس از آن نیز به دلیل اشتراک‌های فراوان حزب الله لبنان با جمهوری اسلامی ایران، این حکومت از حزب الله حمایت کرد. حزب الله لبنان طی سه دهه گذشته، متحد استراتژیک جمهوری اسلامی ایران بوده و روابط عمیق و پیوند استراتژیک با آن داشته و جمهوری اسلامی ایران همواره از نظر مادی، سیاسی و لجستیکی از آن حمایت کرده است. در واقع حمایت از حزب الله لبنان، قسمت مهمی از ساخت سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بوده است. علاوه بر وجود زمینه‌های مشترک بین ایران و لبنان نظیر پیوندهای تاریخی علما و مردم جبل عامل، فعالیت‌های سیاسی، فرهنگی و اقتصادی امام موسی صدر به عنوان رهبر شیعیان لبنان، کمک‌های انساندوستانه ایران به محرومان لبنانی و ... انگیزه‌های دیگری موجب چنین تأثیر شگرف شده است.

لبنان به خصوص در دوره شکلگیری حزب الله حکایت از آن می‌کند که همه احزاب و گروه‌ها با توجه به وضعیت ناامن لبنان برخورداری از نیروی نظامی و تکیه بر آن را جزء اصول و حقوق طبیعی خود تلقی می‌کردند. در همین چارچوب ملاحظه اقدامات حزب الله نشان می‌دهد که یکی از عوامل اصلی شکل گیری آن دفاع در برابر تجاوزات نظامی صهیونیست‌ها به لبنان بوده است.

۲- اصول و اهداف جنبش حزب الله لبنان

حزب الله سخنان خود را طی نامه سرگشاده‌ای به مستضعفان جهان اعلام کرد. سید حسن نصرالله، دبیر کل حزب الله، با ارزیابی این نامه (پس از گذشت ده سال از اعلام آن) گفت: قیام ده سال پیش ما تیتراهای درشت اصول، مبادی هویت و اهداف ما را در بر دارد و تغییر نکرده است:

۱- حزب الله در نامه سرگشاده خود چارچوب فکری، رهبری، پایگاه مردمی و ... را که در راستای آن حرکت می‌کند، مورد تأکید قرار می‌دهد و در فلسفه فکری خود، اسلام را به عنوان خط مشی ادامه حیات می‌پذیرد و همانند آزمون حرکت در جمهوری اسلامی ایران، نظام اسلامی را مطرح می‌سازد، لیکن آزمون حکومت امویان و عباسیان را رد می‌نماید و آنها را «اسلامی» نمی‌داند.

۲- سید حسن نصرالله اجرای احکام الهی اسلام را به عنوان تنها راه حل مشکلات جوامع بشری در هر مکان و زمانی مطرح ساخته و می‌گوید: ما امتی هستیم پایبند به رسالت اسلام و دوست داریم که همه مردم و مستضعفان جهان، رسالت آسمانی اسلام را مورد بحث و بررسی قرار دهند، زیرا رسالت اسلام برای تحقق یافتن عدالت و صلح و نیز برقراری اطمینان و ثبات در جهان، رسالت صالح و درستی است.

۳- حزب الله معتقد است که اسلام به مثابه یک ریسمان عقیدتی و سیاسی، حزب الله را به تمامی مسلمانان جهان مرتبط می‌سازد. سید حسن نصرالله اضافه می‌کند: ما فرزندان امت حزب الله خود را جزئی از امت اسلام در جهان به شمار می‌آوریم.

۴- حزب الله قرآن و سنت ائمه معصومین همچنین احکام و فتاوای صادره از طرف ولی فقیه‌ای که مرجع تقلید هم است و در امام خمینی رهبر انقلاب اسلامی ایران متجلی شده را منابع فرهنگ خود می‌داند و معتقد است که شخص ولی فقیه در مبارزه و رویارویی با حملات شرق و غرب علیه امت اسلام در جهان و تلاش‌هایی که جهت نابود ساختن مفاهیم رسالت اسلام و غارت ثروت مسلمان و استثمار استعدادهای و قابلیت‌های امت به کار می‌برند تا سرنوشت مسلمانان را به دست گیرند، خط مشی سیاسی را تضمین و مشخص می‌سازد.

۳- مولفه‌های داخلی و خارجی موثر بر جنبش حزب الله لبنان

جنبش‌های اسلامی در خلأ به وجود نیامد و در خلأ رشد نمی‌کنند. هر جنبش اسلام گرا در محیط اجتماعی خاص خود ظهور و رشد پیدا می‌کند و از شرایط سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی محیط خود تأثیر می‌پذیرد. بنابراین برای شناخت هر جنبش اسلام گرا باید به شرایط محیطی آن توجه شود. به رغم وجود عوامل و انگیزه‌های عقیدتی ثابت که محرک اقدام جمعی گروه‌های اسلام گرا می‌شود، شکل و جهت این اقدام جمعی اسلام‌گرایانه را عوامل سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی متعدد تعیین می‌کنند. جنبش حزب الله لبنان در آغاز در پی تهاجم رژیم صهیونیستی به لبنان در سال ۱۳۶۱ به وجود آمد و به تدریج به یکی از انقلابی‌ترین تشکلهای سیاسی در جهان اسلام تبدیل شد.

عوامل اصلی که بر عملکرد حزب الله موثر بودند را می‌توان به شرح زیر برشمرد:

۱- تحولات ایران در دهه‌ی ۹۰ میلادی: در اواخر دهه ۱۳۶۰ ایران شاهد تحولات مهمی بود.

لبنان نیز توسط متجاوزان اسرائیلی به اشغال درآمد و حتی قرارداد متارکه جنگ که در سال ۱۹۴۹ بین اسرائیل و لبنان منعقد شد، نتوانست به اشغالگری این رژیم پایان بخشد. از این رو در سال‌های بعد نیز حملات و تهاجمات رژیم غاصب صهیونیستی به سرزمین لبنان تداوم یافت تا آنکه در ژوئن سال ۱۹۸۲ این رژیم با تهاجم گسترده، بخش عظیمی از جنوب لبنان از جمله پایتخت این کشور یعنی بیروت را به محاصره درآورد. این حمله وسیع تأثیر به سزایی در بسیج سیاسی و نظامی جامعه شیعیان لبنان داشت و نخستین جرعه‌های تشکیل مقاومت اسلامی در برابر اشغالگران از همین زمان زده شد. از این رو گروه‌های شیعی که بیشتر در شهر بعلبک مستقر شده بودند، تشکیلات واحدی را ایجاد کردند و بستر لازم برای تولد جنبش حزب الله لبنان فراهم آوردند. در این زمان اختلافات سیاسی در جنبش شیعی امل بالا گرفت. این اختلافات بر سر موضع جنبش امل در برخورد با تحولات سیاسی و امنیتی لبنان و تهاجم اسرائیل به لبنان پیش آمد. در پی این اختلافات بود که شمار بسیاری از رهبران درجه اول جنبش امل همچون سید عباس موسوی، سید حسین موسوی، شیخ صبحی طفیلی و سید حسن نصرالله از جنبش کناره گیری کردند و هسته‌های اولیه حزب الله را به وجود آوردند. پس از راه اندازی دوره‌های آموزشی- نظامی در بقاع، به تدریج هسته‌های مقاومت شکل گرفت. این نیروها ابتدا به بیروت که در محاصره بود، اعزام شدند. بدین ترتیب تشکیلاتی برای هدایت عملیات در بیروت تأسیس شد که با رهبران مقاومت در بقاع ارتباط مخفیانه داشت. عمده افراد هسته‌های خودجوش مقاومت که در جنوب لبنان و حومه جنوبی بیروت شکل گرفته بودند افراد مذهبی بودند که تجربه فعالیت نظامی در جنبش امل یا گروه‌های فلسطینی را داشتند. حزب الله از عملیات محدود در داخل روستاهای جنوب آغاز کرد و سپس به عملیات گسترده پرداخت.

عملیات نظامی حزب الله علیه ارتش اسرائیل به تدریج افزایش چشمگیری یافت تا اینکه شاخه نظامی آن استواری لازم را پیدا کرد. در این هنگام حزب الله برای حفظ دستاوردهای سیاسی خود در لبنان، برای اولین بار در ۶ ژانویه ۱۹۸۴ به طور رسمی بیانیه‌ای نظامی را با امضای مقاومت اسلامی منتشر ساخت. این اقدام، اولین گام حزب الله در ورود به صحنه مبارزات سیاسی- اجتماعی بود. از سال ۱۹۸۸ میلادی، این جنبش عملاً به نوعی مقاومت کیفی و خاص در جنوب لبنان دست زد. این مقاومت بی‌سابقه با واکنش شدید رو به رو شد. اولین چالش و برخورد شدید حزب الله با رژیم صهیونیستی در سال ۱۹۹۲ میلادی روی داد که به نتیجه نرسید. در دومین درگیری در آوریل ۱۹۹۶ میلادی، رژیم صهیونیستی به مدت ۱۶ روز مواضع حزب الله را بمباران کرد، اما باز هم موفق به نابودی حزب الله نشد؛ زیرا حزب الله نیز تا آخرین لحظه به آتش این رژیم پاسخ داد، لذا رژیم صهیونیستی به ناچار به امضای تفاهم نامه آوریل ۱۹۹۶ میلادی تن داد و عملاً مشروعیت مقاومت در جنوب لبنان را پذیرفت. در تدوین این تفاهم نامه بازگیران منطقه‌ای و بین‌المللی از جمله آمریکا، فرانسه، ایران و سوریه دخالت داشتند. سرانجام، روند مقاومت در ماه می سال ۲۰۰۰ میلادی در زمان نخست وزیری ایهود باراک، ارتش رژیم صهیونیستی را وادار به ترک خاک لبنان کرد و برای اولین بار چنین پیروزی عظیمی به دست آمد. پیروزی مقاومت در برابر رژیم صهیونیستی و وادار کردن این رژیم به تخلیه اراضی اشغالی بدون مذاکره و بدون گرفتن امتیاز، تحولی بی سابقه در منطقه بود. این پیروزی بر روحیه ملل منطقه و امت اسلامی تأثیر گذاشت؛ آن هم زمانی که روحیه شکست ناپذیری رژیم صهیونیستی در منطقه غالب شده بود. لذا تأثیر روانی این پیروزی بسیار مهم بود. نیم نگاهی به شرایط و ساختار سیاسی

ستاد تبلیغاتی حزب الله لبنان از پیروزی ابراهیم عازار و بهیه الحریری و اسامه سعد و زیاد اسود و سلیم خوری در حوزه صیدا - جزین خبر داد. هواداران مقاومت در این انتخابات حرف آخر خود را زدند و انتخابات موجود را به همه پرسى برای پذیرش گزینه مقاومت و لیبک به دعوت سید حسن نصرالله دبیرکل حزب الله لبنان و نبیه بری رئیس پارلمان این کشور و حنا الناشف رئیس حزب قومی اجتماعی سوریه و سایر نیروهای متحد این محور در بخش‌های مختلف لبنان تبدیل کردند. در نتیجه این اتفاق بود که نسبت آراء لیست‌های امید و وفاداری در حوزه‌های مختلف به شکل ملموسی نسبت به انتخابات سال ۲۰۰۹ افزایش پیدا کرد که این موضوع نشان می‌دهد حجم همبستگی محور مقاومت با بستر مردمی آن بسیار بالاست.

فعالیت حزب الله لبنان؛ از مقاومت تا ورود به عرصه سیاسی

حزب الله لبنان اولین بار در ۶ ژانویه ۱۹۸۴ به طور رسمی بیانیه‌ای نظامی را با امضای مقاومت اسلامی منتشر کرد. این اقدام، اولین گام حزب الله در ورود به صحنه مبارزات سیاسی- اجتماعی بود. جنبش‌های اجتماعی و سیاسی به رفتار گروهی برای نیل به یک هدف اجتماعی یا مقاومت در برابر دگرگونی در یک جامعه اطلاق می‌شود. یکی از اشکال جنبش‌های اجتماعی، جنبش‌های اسلامی است. موضوع تجدید حیات اسلامی یکی از عمده ترین پدیده‌های صحنه‌ی جهانی است و تحولات چند دهه‌ی اخیر در حوزه‌ی جهان اسلام به ویژه در منطقه‌ی خاورمیانه در پاسخ به تحولات جهانی و بنیادگرایی اسلامی بوده است. در این میان جنبش‌های شیعی نوع خاصی از جنبش‌های اسلامی به شمار می‌رود که در راستای احیا و استقرار اندیشه‌های تشیع و مبارزه با حکومت‌های فاسد زمان به پا خاسته‌اند و محرومیت‌های سیاسی و اقتصادی که بر شیعیان اعمال شده عامل مهمی در تسریع این حرکت‌ها به حساب می‌آیند. شیعیان به عنوان بزرگترین و کهن ترین گروه مذهبی لبنان نه تنها قدمتی طولانی دارند بلکه در سال‌های اخیر نقش مهمی در حیات سیاسی این کشور داشته اند، با این وجود در دوره‌های گوناگون گذشته از موقعیت شایسته سیاسی و اقتصادی برخوردار نبوده اند. دو عامل: ۱) اشغال جنوب لبنان توسط اسرائیل در سال ۸۲ و به دنبال آن مهاجرت ساکنان شیعی این مناطق به محله‌های فقیرنشین بیروت ۲- بی‌تحرکی زعما و دولت لبنان در تأمین امنیت در جنوب لبنان یا رسیدگی به مشکلات اقتصادی شیعیان سبب شد تا شیعیان برای رهایی خود به دنبال رهبری جدید باشند بنابراین ما ظهور جنبش‌های شیعی با ایدئولوژی و رهبری منابع خارجی (ایران و عراق) را در این زمان شاهد هستیم.

جنبش انقلاب حزب الله لبنان، یکی از مشهورترین و تأثیرگذارترین این جنبش‌ها است. در شرایطی که لبنان در آتش جنگ داخلی می‌سوخت، ارتش اسرائیل در ژوئن ۱۹۸۲، تهاجم گسترده‌ای را به لبنان آغاز کرد و نیمی از خاک این کشور را به اشغال خود درآورد. در واقع شکست گروه‌های فلسطینی و احزاب چپ لبنان در مقابله با این تهاجم، شکست نظریه‌های ملی گرای عربی و ایدئولوژی‌های چپ (کمونیسم، بحث، ناصریسم و ...) را در پی داشت و زمینه را برای ظهور حزب الله لبنان به عنوان تنها گزینه، برای مقابله با این تجاوزات فراهم ساخت.

الف- تاریخچه و کلیات پیدایش جنبش حزب الله لبنان

۱- تاریخچه شکل گیری جنبش حزب الله لبنان

پس از تشکیل موجودیت رژیم صهیونیستی در سال ۱۹۴۸ که منجر به اشغال بخش قابل توجهی از سرزمین فلسطین شد، بخش‌هایی از جنوب

حضرت آیت الله وحید خراسانی:

لعن و سبّ بزرگان اهل سنت جایز نیست

خبرگزاری تقریب مذاهب: حضرت آیت الله وحید خراسانی در دیداری که با آیت الله محسن اراکی دبیرکل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی داشت، با تأکید بر فتوای پیشین خویش، نکات ارزشمند و صریحی را در راستای تعامل با اهل سنت و مواجهه با تفرقه انگیزان بیان نمودند که در ادامه تقدیم مخاطبان می‌گردد.

حضرت آیت الله وحید خراسانی در دیدار با آیت الله اراکی دبیر کل مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی با اشاره به اینکه تفرقه‌انگیزان در شیعه از فقاہت به دور هستند، گفت: «واقعاً فقاہت در این‌گونه جریان‌ها از بین رفته، این کارها موجب اراقه دماء محترمه است، و دستور خود ائمه بر خلاف این است. واقعاً دستورات دین بر همین امر تأکید دارند، ثانیاً در روایت معتبره آمده است: صلوا فی مساجدہم، علاوه بر این، عبادت کنید مرضای آنها را، تشییع کنید جنازه های آنها را.»

ایسن مرجع تقلید شیعه عنوان داشت: در روایات است که «کونوا لنا زیناً و لا تکونوا علینا شیئاً». در این روایات دو مطلب آمده یکی نفی و دیگری اثبات. نفی این است که نباید با اتباع مذاهب دیگر دشمنی کرد، نباید به مقدسات آنها توهین نمود، لعن و سبّ بزرگان آنها جایز نیست، زیرا موجب دور کردن آنها از اهل بیت و معارف آنها می‌شود. در روایت می‌فرماید: «لا تکونوا علینا شیئاً»، این جهت نفی قضیه است، اما جهت اثبات قضیه این است که فرمود: کونوا لنا زیناً و فرمودند در نمازهای جماعت آنها شرکت کنید، به آنها محبت کنید، از مرضای آنها عبادت کنید، سخنان و معارف ما را برای آنها بیان کنید.

حضرت آیت الله وحید خراسانی خاطرنشان کرد: عمده این است که برای ترویج معارف اهل بیت علیهم السلام راه را ما بلد نیستیم، راه عبارت است از راه اثباتی. مثلاً نهج البلاغه غوغا است، اگر فهمیده شود و خوب تبیین شود، و فقه شیعه مثل مکاسب و جواهر در تمام کتب عامه آیا نظیرش وجود دارد؟! اگر این‌ها ترویج شود خود اهل سنت لامحاله فطرت دارند و معقول نیست حقیقت را انکار کند. خلاصه جهات اثباتی را باید تقویت کرد. قدمای اصحاب ما چه بودند، علامه حلی را نگاه کنید، حالاتشان را کتبشان را مناظراتشان را ببینید، و دیگران. خلاصه راه، راه اعتدال است در این مسئله.

حضرت آیت الله وحید خراسانی در پایان این دیدار گفت: خداوند در قرآن می‌فرماید: «ولا یجرمنکم شنن ان قوم علی آلا تعدلوا، اعدلوا هو اقرب للتقوی». استفتائی از ما شد، که این‌ها می‌گویند شیعه کافر است، و خون شیعه را حلال می‌دانند، باید با آنها چه کنیم؟ در پاسخ گفتیم، کسی که شهادتین را بگوید، نفس تلفظ به این دو کلمه، هم موجب حفظ خون و هم حفظ مال است. این وظیفه هر مسلمانی است که اگر یک وجب به مملکت اهل سنت در دنیا تعدی بشود از سوی کفار، وظیفه همه شیعه در قم است که باید دفاع کند و نگذارد آن نقطه مورد حمله کفار واقع شود. باید با آنها چنین بود در هر شرایطی. ولا یجرمنکم شنن ان قوم علی آلا تعدلوا، اعدلوا هو اقرب للتقوی. علمای عامه خیلی تقدیر نوشتند و این سندی شد.

جریان الوفای اسلامی بحرین:

جنایت علیه شیخ عیسی قاسم از برجسته‌ترین نمونه‌های جنگ علیه ملت بحرین است

آل خلیفه اجازه بازگشت شیخ عیسی قاسم سلب تابعیت شده را به بحرین می‌دهد یا خیر؟ نزدیکان شیخ عیسی قاسم به این نتیجه رسیدند که در حال حاضر مهمترین مساله درمان اوست و سایر مسائل در درجه دوم قرار دارند.

براین اساس شاهد حضور گسترده شهروندان بحرینی در مساجد و برگزاری مراسم های دعا و نیایش برای شفای شیخ عیسی قاسم بودیم.

آنها همچنین تظاهراتی را با عنوان «ترور وطن» در اعتراض به جلوگیری آل خلیفه از درمان شیخ عیسی قاسم برگزار کرده و اظهار داشتند که پیامدهای هر احتمال ناگوار درباره شیخ عیسی قاسم متوجه آل خلیفه است.

خالد بن احمد آل خلیفه وزیر خارجه بحرین روز جمعه در صفحه توییتر خود نوشت که آیت‌الله عیسی قاسم برای درمان به خارج از بحرین منتقل می‌شود.

رئیس انجمن حقوق بشر بحرین: زندانیان سیاسی بحرین انواع شکنجه‌ها را متحمل می‌شوند

شمار می‌آیند.

وی ادامه داد: استمرار تجاوز به حقوق زندانیان و جلوگیری از درمان آنان در زندان های بحرین زنگ خطر آغاز بحران جدیدی برای بازداشت شدگان سیاسی محسوب می‌شود.

رئیس انجمن حقوق بشر بحرین تأکید کرد که این تجاوزها در حالی انجام می‌گیرد که مقامات امنیتی هرگونه اعلام بیماری توسط زندانیان سیاسی را به معنای تلاش برای فرار از مجازات قلمداد می‌کنند. وی همچنین از اخراج کارمندان آقا و خانم به دلیل بیان دیدگاه های سیاسی و حضور در تظاهرات های مسالمت آمیز به شدت انتقاد کرد.

آل خلیفه علیه شیخ عیسی قاسم و سایر روحانیان بحرینی پرداخت و اظهار داشت: رسانه های دولتی در بحرین به انتشار خبرهای کذب و بی پایه و اساس درباره شیخ عیسی قاسم و مخدوش کردن چهره وی و مصادره اموال شرعی و گناه جلوه دادن فریضه خمس و حمله به تحصن کنندگان در برابر منزل وی و شهادت ۵ تن از تحصن کنندگان و محاصره طولانی مدت منطقه الدراز می‌پردازند.

این جریان ادامه داد: این رسانه ها عادت کرده اند درباره جنایت هایی که علیه شیخ عیسی قاسم انجام می‌گیرد، دروغ پردازی کنند در حالی که این جنایت ها از برجسته ترین نمونه های جنگ دینی و فرهنگی علیه ملت بحرین به شمار می‌آیند.

گفتنی است موافقت پادشاه بحرین با سفر شیخ عیسی قاسم به خارج از کشور با نگرانی بحرینی ها مواجه شد زیرا آنها این بیم و هراس را دارند که آیا

ابنا: جریان الوفای اسلامی بحرین با صدور پیامی، آل خلیفه را مسئول پیامدهای وخامت حال آیت الله شیخ عیسی قاسم توصیف کرد.

در این پیام آمده است: ادعای حمد آل خلیفه درباره ابعاد انسانی و مجوز سفر شیخ عیسی قاسم به خارج از کشور برای درمان یک ادعای دروغین و نیرنگ به شمار می‌آید. الوفای اسلامی افزود: شهروندان ملت بحرین به خوبی می‌دانند که شیخ عیسی قاسم قربانی محاصره و هدف قرار گرفتن توسط نظام آل خلیفه است و نظام به هیچ وجه نمی‌تواند از جنایت خود علیه شیخ عیسی قاسم و سایر جنایت ها علیه نمادهای دینی کشور طفره رود.

این جریان تصریح کرد: پیامدهای محاصره منطقه الدراز و اوضاع نامطلوب جسمانی و روحی شیخ عیسی قاسم متوجه نظام آل خلیفه است.

الوفای بحرین به بیان برخی از جنایت های

باقر درویش رئیس انجمن حقوق بشر بحرین با انتقاد شدید از اوضاع حقوق بشر در زندان ها گفت: زندانیان سیاسی بحرین انواع شکنجه‌ها را متحمل می‌شوند.

ابنا: باقر درویش رئیس انجمن حقوق بشر بحرین تصریح کرد که زندانیان سیاسی در زندان جو مرکزی با پسرفت اوضاع و ممنوعیت از درمان مواجه هستند. وی گفت: در حالی که اعتراض های فراوانی از تجاوز به حقوق بشر در زندان ها بدست ما می‌رسد، هیأت دولت بحرین در ژنو به دروغ سرایی پرداخته و به گونه ای سخن می‌گویند که گویی زندان های بحرین هتل های پنج ستاره هستند.

این فعال حقوق بشر افزود: زندانیان سیاسی در

هیئتی متشکل از حجت الاسلام و المسلمین نواب رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب قم و معاونین با حضور در دانشگاه مذاهب اسلامی با حجت الاسلام و المسلمین مختاری رئیس دانشگاه مذاهب اسلامی و معاونین دیدار و راهکارهای اجرایی شدن تفاهم‌نامه اخیر ما بین دو دانشگاه را بررسی کردند.

به گزارش خبرگزاری تقریب، در ابتدای این دیدار معاونین دانشگاه ادیان و مذاهب قم ضمن ارائه گزارشی از ظرفیت‌های این دانشگاه و موضوعات مورد همکاری در قالب تفاهم‌نامه بر آمادگی خود در خصوص عملیاتی کردن مفاد این تفاهم‌نامه تأکید کردند. در ادامه معاونین دانشگاه مذاهب اسلامی نیز با تشریح فعالیت‌های معاونت‌های خود در یک سال گذشته، موضوعات و محورهای همکاری را مطرح نمودند.

در ادامه این نشست حجت‌الاسلام و المسلمین نواب و حجت الاسلام و المسلمین مختاری این تفاهم‌نامه و نشست‌های مشترک را سرآغازی بر فعالیت‌ها و ارتباطات مشترک دانشگاهی و علمی دو دانشگاه دانستند و بر اجرایی شدن هر چه سریع‌تر مفاد این تفاهم‌نامه تأکید کردند.

رئیس دانشگاه ادیان و مذاهب در سخنانی با

جمع‌بندی از نظرات مطرح شده با بیان اینکه دانشگاه مذاهب اسلامی همخوان ترین دانشگاه با دانشگاه ادیان و مذاهب است گفت: با توجه به حضور جناب آقای دکتر مختاری به عنوان مدیری جهادی و فعال و خوش فکر در دانشگاه مذاهب اسلامی و باتوجه به مراودات و ارتباطات موجود، آینده‌ای پرکار و روشن مابین دو دانشگاه خواهیم داشت.

حجت الاسلام و المسلمین نواب تأکید کرد: در تمامی زمینه‌های آموزشی، پژوهشی، همکاری‌های بین‌المللی، فرهنگی – دانشجویی، آموزش‌های کوتاه مدت و مجازی و تمامی مواردی که در تفاهم‌نامه ذکر شده آماده همکاری با دانشگاه مذاهب اسلامی هستیم.

دروغ‌دشت یکی از پیشگامان تقریب مذاهب اسلامی در مصر

میان مسلمانان و مسیحیان مصر داشت.

شیخ محمود عاشور در سال ۱۳۷۹ شمسی به منظور شرکت در کنگره بزرگداشت آیت‌الله‌العظمی بروجردی و شیخ شلتوت به ایران سفر کرده و ضمن دیدار با مقام معظم رهبری، بر وحدت مسلمانان به عنوان عامل شکست دشمنان اسلام از جمله اسرائیل تأکید کرده بود.

شیخ محمود عاشور فردی تلاشگر در راه تقریب مذاهب اسلامی بود

مفتی جمهوری مصر ضمن تسلیت به مناسبت درگذشت شیخ محمود عاشور، عالم برجسته مصری، وی را فردی تلاشگر در راه تقریب مذاهب اسلامی دانست.

دکتر شوقی علام، مفتی مصر، در بیانیه ای درگذشت شیخ محمود عاشور، از علمای برجسته الازهر را تسلیت گفت و تأکید کرد: این عالم بزرگوار عمر خود را در راه خدمت به اسلام و مسلمانان صرف کرد و تلاش های گسترده ای در جهت تقریب مذاهب اسلامی انجام داده بود.

مفتی مصر افزود: این عالم فقیه، میراث علمی گرانبهایی از خود برجای گذاشت که خلاصه ای از تجربیات و تلاش های بسیار او در مسیر تقریب مذاهب اسلامی بود.

دکتر علام درگذشت این عالم تقریبی را به امت اسلامی و به خانواده او تسلیت گفت و از خداوند متعال خواست تا روح او را در بهشت نعیم متعّم فرماید.

تعامل امام صادق علیه السلام با علمای اهل سنت الگوی حوزه‌های علمیه باشد

رئیس شورای عالی مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی با بیان این که امام صادق (ع) بزرگ پرچمدار تقریب و وحدت جامعه اسلامی است عنوان کرد: در زمان امام صادق (ع) شبهات زیادی در جامعه مطرح بود و انشعابات مذهبی و فرقه‌های گوناگونی ایجاد شده بود؛ لذا ایشان در شرایط حساس تاریخی باید گوهر دین را از گزند شبهات حفظ می‌کردند و در عین حال باید مانع ایجاد تفرقه در جامعه اسلامی می‌شدند لذا امام صادق (ع) تربیت شاگردان و پاسخگویی علمی به شبهات را به عنوان راه‌کاری برای حفظ گوهر دین و همچنین جلوگیری از ظهور تفرقه برگزیدند.

آیت الله محمدعلی تسخیری مشاور عالی مقام معظم رهبری در امور جهان اسلام در گفت و گو با شفقنا اظهار کرد: آنچه در میان علمای جهان مسلم است جایگاه رفیع علمی امام صادق (ع) است چرا که این مطلب مورد اذعان همه علمای اسلامی است که بسیاری از علمای مذاهب شکل گرفته در اسلام یا به صورت مستقیم یا غیر مستقیم تحت تعلیم امام صادق (ع) قرار داشته‌اند و به نوعی می‌توان گفت یا شاگرد مستقیم یا غیر مستقیم آن حضرت بوده‌اند. بر این اساس می‌توان گفت امام صادق (ع) در طول عمر با برکت خود با برگزاری کلاس‌های مختلف و پذیرش شاگردان زیاد به عنوان یک مرجع بزرگ علمی و معنوی در جهان اسلام مطرح شد از همین رو علمای سایر مذاهب و شاخه‌های فکری مختلف نیز با توجه به جایگاه علمی رفیع امام صادق (ع)، ایشان را به عنوان یک عالم و دانشمند بزرگ قبول داشتند و در تاریخ آمده است که بسیاری از علمای سایر مذاهب برای حل مشکلات علمی خود اعم از فهم و تفسیر قرآن تا فقه و علوم دیگر خدمت ایشان می‌رسیدند و از ایشان مطالب علمی مبهم را سؤال می‌کردند.

تلمذ علمای اهل سنت از محضر امام صادق (ع)

وی ادامه داد: حضرت امام صادق (ع)، دارای چهار هزار شاگرد بودند که حتی اسامی آنان را نیز «ابن عقده زیدی» در کتاب خود بیان کرده است، بنا به این گزارشات اکثریت این ۴۰۰۰ شاگرد از علمای اهل سنت بودند. همان طور که بیان شد در بین این شاگردان می‌توان به رهبران فرقه‌های اصلی اهل سنت اشاره کرد: در این بین، دو رهبر اهل سنت به شکل مستقیم و دو رهبر دیگر، به شکل غیر مستقیم از محضر ایشان بهره‌مند شدند؛ ابوحنیفه، با اینکه از حضرت امام صادق (ع) به جهت سنی، بزرگ‌تر بود ولی دو سال از محضر حضرت بهره‌برد که جمله معروف او که «لولا سنتان لهلك نعمان» یعنی اگر دو سال شاگردی امام صادق (ع) نبود، ابوحنیفه تباه می‌شد، بر این امر دلالت دارد. به گواه تاریخ مناظرات فراوانی میان امام صادق (ع) و ابوحنیفه شکل گرفته است برای نمونه از آنجا که قیاس در احکام فقهی یکی از روش‌های ابوحنیفه بود امام صادق (ع) در یکی از گفت‌وگوهای خود با او از او می‌پرسند: «ابن شبرمه می‌گوید: من و ابوحنیفه بر جعفر بن محمد (ع) وارد شدیم. ایشان به او حنیفه فرمودند: تقوای خدا پیشه کن و در دین خدا بر اساس قیاس حکم نکن. چرا که اولین قیاس کننده، شیطان بود، وقتی که خداوند به او دستور داد که به آدم سجده کند گفت: من سجده نمی‌کنم زیرا که مرا از آتش آفریدی، و او را از خاک و آتش گرمی‌تر از خاک است. تا اینکه فرمود: وای بر تو، کدامیک از این دو مهمتر است: کشتن انسان یا زنا؟ ابوحنیفه پاسخ داد: کشتن انسان. حضرت فرمود: خداوند عز و جل در کشتن شخص، تو شاهد را می‌پذیرد ولی در زنا چهار شاهد را نمی‌پذیرد. آیا نماز مهمتر است یا روزه؟ پاسخ داد:

نماز. حضرت فرمود: پس چرا زن حائض باید روزه خود را قضا کند ولی نماز نیاز به قضا ندارد؟ پس چگونه قیاس در نزد تو معتبر است؟ تقوای خداوند پیشه کن و قیاس نکن».

مشاور عالی مقام معظم رهبری در امور جهان اسلام ادامه داد: مالک بن انس نیز از رهبران فرق چهارگانه اهل سنت بود که وی نیز از مکتب امام صادق (ع) بهره‌ها برد و تعابیر مالک در خصوص امام صادق (ع) نیز بسیار جالب و شگفتی‌آور است. از مالک سخنان مختلفی از فضایل امام صادق (ع) نقل شده است از جمله اینکه او بیان کرده است که من می‌رفتم نزد جعفر بن محمد «و کان کثیر التبسیم» و خیلی زیاد تبسم داشت، یعنی به اصطلاح خوشرو بود و عبوس نبود و بیشتر متبسم بود، و از آدابش این بود که وقتی اسم پیغمبر را در حضورش می‌بردیم رنگش تغییر می‌کرد (یعنی آنچنان نام پیغمبر به هیچ‌انسان می‌آورد که رنگ چهره‌اش تغییر می‌کرد). من زمانی با او آمد و شد داشتم. بعد، از عبادت امام صادق نقل می‌کند که چقدر این مرد عبادت می‌کرد و عابد و متقی بود.

وی ادامه داد: همچنین مالک داستان بسیار جالبی را از حج امام صادق (ع) نقل می‌کند که در یک سفر با امام با هم به مکه مشرف می‌شدیم، از مدینه خارج شدیم و به مسجد الشجره رسیدیم، لباس احرام پوشیده بودیم و می‌خواستیم لبیک بگوییم و رسماً محرم شویم. همان طور سواره داشتیم محرم می‌شدیم، ما همه لبیک گفتیم، من نگاه کردم دیدم امام می‌خواهد لبیک بگوید اما چنان رنگش متغیر شده و آنچنان می‌لرزد که نزدیک است از روی مرکبش به روی زمین بیفتد، از خوف خدا. من نزدیک شدم و عرض کردم: یا ابن رسول الله! بالاخره بفرمایید، چاره‌ای نیست، باید گفت. به من گفت: من چه بگویم؟! به که بگویم لبیک؟! اگر در جواب من گفته شود: «لا لبیک» آن وقت من چه کنم؟!.

آیت الله تسخیری تصریح کرد: همین مالک ابن انس شاگردی داشت به نام شافعی که یکی از بزرگان مذهب شافعی در اهل سنت است او در حقیقت شاگرد مالک ابن انس بود که با ادغام مذهب حنفی دیگر شاگرد امام صادق (ع) و مالکی توانست مذهب جدیدی به نام شافعی در اهل سنت شکل دهد. احمد حنبل یکی دیگر از بزرگان چهارمین مذهب اهل سنت یعنی حنبلی است که به نوعی شاگرد با واسطه امام صادق (ع) محسوب می‌شود چرا که او نیز شاگرد شافعی بود. بر این اساس از آنجا که همه ائمه بزرگ چهار مذهب اصلی اهل سنت یا بدون واسطه یا با واسطه شاگرد امام صادق (ع) بودند می‌توان جایگاه رفیع علمی امام (ع) را درک کرد.

آیت الله تسخیری عنوان کرد: علومى که در مکتب امام صادق (ع) تدریس می‌شد را نباید به علم فقه و حدیث و حتی علوم صرفاً دینی منحصر کرد بلکه در این مکتب علاوه بر علومى که بیان شد علومى همچون حدیث، تفسیر، اخلاق، هیئت، جغرافیا، سیاست، اقتصاد، علوم فلکی، طب، کیمیا، ریاضیات، جبر، فیزیک، نور، و تاریخ را نیز در بیانات و سخنانی که از ایشان از طریق همین شاگردان نقل شده است می‌توان مشاهده کرد.

امام صادق (ع): پایه‌گذار بزرگ‌ترین دانشگاه جهان اسلام

وی در پاسخ به این مسئله که چرا ایشان را به عنوان رئیس مکتب جعفری عنوان می‌کنند پاسخ داد: به هر حال ایشان ناشر علوم اهل بیت (ع) بودند یعنی خیلی وسیع‌تر از هر امامی روایت از ایشان نقل شده است و همچنین شاگردان بسیاری تربیت کردند بر همین اساس می‌توان

گفت که اندیشه شیعه و مذهب جعفری توسط ایشان توسعه و نشر پیدا کرد. علاوه بر این مساله باید به این نکته نیز توجه داشت که ایشان در زمانی حضور داشتند که دیگر مکاتب و مذاهب اسلام مانند حنفی و مالکی و ... نیز تازه در حال شکل‌گیری بودند و هم‌قرین بودن ایشان با این افراد باعث شده است که برخی مکتب جعفری را به ایشان منتسب کنند. به هر حال شرایط زمانی مخصوصاً سیاسی آن زمان ایجاب می‌کرد که ایشان بیشتر از امامان دیگر در میان جامعه باشند و آزادی بیشتری داشته باشند. ضعف بنی امیه که به واسطه فعالیت‌های ضد اسلامی و دینی خود جایگاه مردمی خود را از دست داده بود و همواره در تلاش برای حفظ حکومت و جنگ بر سر قدرت و همچنین پس از آن فاصله زمانی اولیه برای قدرت‌گیری و اشراف حکومتی بنی عباس موجب شد تا فرصتی عالی برای نشر علوم اسلامی و حدیث در جامعه اسلامی از سوی این امام همام ایجاد شود و ایشان بزرگ‌ترین دانشگاه جهان اسلام را به شکل فراگیر ایجاد کنند. همه اینها تأثیر مهمی در این نامگذاری داشته است.

دشمنان با طرح شبهات تلاش می‌کردند فضای جامعه را غبارآلود کنند

مشاور عالی مقام معظم رهبری در امور جهان اسلام، اظهار کرد: در حقیقت این جهاد علمی و تلاش فراوان امام صادق (ع) بود که باعث شد معارف اصیل اهل بیت (ع) در آن زمان تبیین شود و برای آینده‌گان به یادگار بماند. ایشان برای ایجاد این مکتب علمی بزرگ و پرورش شاگردان متعدد و همچنین رویاروی وسیع با چالش‌های علمی، فرهنگی و فکری در آن زمان، زحمات و مصائب بسیاری را تحمل کردند. اگر چه شرایط زمانی باعث شده بود که ایشان کمی آزادتر از دیگر امامان بتوانند فعالیت کنند اما به هر حال ایشان برای پرورش شاگردان متعدد و گسترش علوم و نشر احادیث اهل بیت (ع)، با چالش‌های عظیمی روبرو بودند؛ طرح شبهات در زمان امام صادق (ع) یکی از ابزارهای دشمنان برای صدمه زدن به اسلام بود و امام صادق (ع) تلاش کردند به طور علمی به این شبهات پاسخ دهند و معارف اسلامی را برای مردم تبیین کنند و از آموزه‌های اسلامی غبارزدایی کنند، یکی از مشکلاتی که ایشان با آن روبرو شدند و تلاش بسیاری برای از بین بردن این جریان داشتند، جریان غالی‌گری بود؛ این افراد با غلو درباره جایگاه اهل بیت (ع)، جریان خطرناکی ایجاد کرده بودند، لذا امام صادق (ع) به مبارزه علمی و عملی با این جریان پرداختند.

رفتار امام صادق (ع) با دیگر مذاهب دوستانه و محبت‌آمیز بود

وی در مورد رفتار امام صادق (ع) با علمای اهل سنت بیان کرد: رفتار امام صادق (ع) با دیگر مذاهب دوستانه و محبت‌آمیز بود همان طور که از انس ابن مالک که یکی از علمای بزرگ اهل سنت است بیان شده است ایشان بسیار متبسم و گشاده رو بود و به نظر می‌رسد همین تبسم و گشاده‌رویی ایشان بود که باعث شده بود از همه مکاتب اهل سنت بر سر درس ایشان حاضر شوند و از فیض وجودی ایشان بهره‌برند. به هر حال این از مسلمات تاریخی و حدیثی ما این است که ما باید با همه انسان‌ها برخورد با محبت و اخوت داشته باشیم مخصوصاً امام صادق (ع) که با سیره رفتاری خود بر این مساله تأکید بسیار مهمی داشتند. در روایاتی نقل شده است که «پسروهب می‌گوید به امام جعفر صادق علیه السلام گفتم: ما با برادران اهل سنت از خویشاوندان و معاشران خود چگونه رفتار کنیم؟ فرمود: به امامان خودتان که

از آنان پیروی می‌کنید بنگرید پس هر طور با آنان برخورد می‌کنند شما هم همان گونه عمل کنید. بعد فرمودند: بخدا قسم پیشوایان شما از بیماران آنان عیادت می‌کنند، و در تشییع جنازه آنان حاضر می‌شوند، به نفع آنان و علیه آنان شهادت می‌دهند و امانت را به آنان بر می‌گردانند». همچنین در تفسیر صافی از فیض کاشانی ذیل آیه «وَلَا تُسَبُّوْا الَّذِیْنَ یَدْعُوْنَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ فِیْسُبُّوْا اللّٰهَ عَدْوًا بِغَیْرِ عِلْمٍ» حدیثی نقل کرده که یک شیعه‌ای در مسجد به خلیفه دوم توهین کرد. وقتی امام صادق (ع) این را شنید، فرمود خدا این شیعه را لعنت کند!

رئیس سابق مجمع جهانی تقریب مذاهب اسلامی در ادامه با اشاره به لزوم تاسی علما و مردم به رفتار اهل بیت (ع) در حفظ وحدت جامعه اسلامی بیان کرد: در روایاتی از امام صادق (ع) نقل شده است «مَنْ صَلَّی مَعَهُمْ فِی الصَّغْرِ الْأَوَّلِ کَانَ كَمَنْ صَلَّی خَلْفَ رَسُوْلِ اللّٰهِ صِ فِی الصَّغْرِ الْأَوَّلِ؛ هر کسی با اهل سنت در صف اول و پشت سر امام سنی نماز بخواند مانند این است که پشت سر حضرت رسول اکرم (ص) در صف اول نماز خوانده است» بر این اساس مرحوم شهید اول در کتاب دروس خود می‌فرماید اگر آدم مخیر بود بین نمازی که امامش شیعه است و نماز دیگری که امامش سنی است من آن نماز امام سنی را ترجیح می‌دهم. این تعبیر مرحوم شهید اول با این عظمت را نباید دست کم گرفت، عالمی با جایگاه و مقام ایشان به جای اینکه بخواهد در نماز جماعت شیعیان حاضر شود ترجیح می‌دهد در نماز جماعت سنی‌ها حاضر شود. آیت الله تسخیری ادامه داد: روایتی که بیان شد نهایت تقریب در جامعه اسلامی برای ما شیعیان است. به هر حال بدون تردید می‌توان حضرت امام جعفر صادق (ع) را بزرگ پرچمدار تقریب و وحدت جامعه اسلامی دانست. در زمان امام صادق (ع) شبهات زیادی در جامعه مطرح بود و انشعابات مذهبی و فرقه‌های گوناگونی ایجاد شده بود؛ لذا ایشان در شرایط حساس تاریخی که مکاتب غیر اسلامی به خصوص اندیشه‌های یونانی وارد جامعه شده بود و به فعالیت و ایجاد شبهات گوناگون می‌پرداختند و انشعابات مذهبی ایجاد شده بود باید گوهر دین را از گزند شبهات حفظ می‌کردند و در عین حال باید مانع ایجاد تفرقه در جامعه اسلامی می‌شدند لذا امام صادق (ع) تربیت شاگردان و پاسخگویی علمی به شبهات را به عنوان راه‌کاری برای حفظ گوهر دین و همچنین جلوگیری از ظهور تفرقه برگزیدند.

تعامل امام صادق (ع) با علمای اهل سنت باید الگوی طلاب در حوزه‌های علمیه باشد

وی با اشاره به اینکه حوزه علمیه در حقیقت یکی از ثمرات تلاش‌های عملی امام صادق (ع) است و بدون تردید حوزه تمام و کمال مدیون فعالیت‌های امام صادق (ع) است، ادامه داد: کاری که حوزه‌های علمیه بعد از ح دود ۱۴ قرن از امام صادق در حال انجام دادن است تدریس همان مطالبی است که از ایشان توسط شاگردان برجسته‌شان به دست ما رسیده است. بر این است باید اخلاق امام صادق (ع)، بینش ایشان و همچنین تعامل ایشان با دیگران را الگوی علمی و رفتاری حوزه علمیه و تمام حوزویان باشد و این طور نباشد که فقط حوزه از سخنان ایشان بهره‌برد و در عمل توجهی به آن نداشته باشد. به هر حال هر طلبه باید تلاش کند که در دنیای کنونی یک امام صادق (ع) کوچک باشد. به نظر می‌رسد فقط این گونه است که ما بتوانیم در دنیا و جهان کنونی اسلام و تشیع را حفظ کنیم.

نشریه مرکز بررسی‌های اسلامی

دوهفته‌نامه سیاسی، اجتماعی، فرهنگی

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: سیدهدای خسروشاهی

نشانی: قم / خیابان شهدا (مفاتیح) / نبش ممتاز

تلفکس: ۰۲۵۳۷۷۴۱۴۲۳ صندوق پستی: ۱۳۶ چاپ: ولیعصر

سایت‌های مرکز

مرکز بررسی‌های اسلامی: www.iscq.ir

استاد خسروشاهی: www.khosroshahi.org

کلیه شروق: www.ketab.ir/shorouh

پست الکترونیکی: besatonline@gmail.com

شماره‌های نشریه بهشت

از سال ۱۳۸۷ به بعد، در سایت مرکز

بررسی‌های اسلامی به نشانی: www.iscq.ir

در دسترس می‌باشد

با محوریت اندیشه‌های آیت الله سبحانی؛

همایش ملی فلسفه کلام

برگزار می‌شود

فراخوان مقالات همایش ملی فلسفه کلام، با محوریت آراء و اندیشه‌های آیت الله العظمی جعفر سبحانی، به همت پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و همکاری نهادهای علمی کشور از جمله جامعه المصطفی منتشر شد.

در این فراخوان دو محور کلی برای ارسال مقاله به دبیرخانه همایش تعیین شده است. در بخش همایش قم محورهای: درباره فلسفه علم کلام (چیستی و هستی فلسفه کلام)، مسائل فلسفه کلام (چیستی، هستی، تطور علم کلام و...)، تریب علم کلام با علوم اسلامی انسانی (فقه، اصول فقه، فلسفه، تاریخ و...)، آراء و اندیشه‌های کلامی آیت الله سبحانی و نقش آیت الله سبحانی در تبیین رشد و گسترش علوم عقلی گنجانده شده است.

در بخش همایش تبریز همچنین آراء و اندیشه‌های فقهی و اصولی آیت الله سبحانی، آراء تفسیری و آراء ایشان در علوم حدیث، تاریخ و... مورد توجه قرار گرفته است. مهلت ارسال چکیده مقالات به دبیرخانه همایش تا نیمه مردادماه سال جاری و فرصت ارسال اصل مقالات تا پایان مهرماه ۹۷ در نظر گرفته شده است. علاقمندان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر با آدرس قم، بلوار ۱۵ خرداد، خیابان شهید میثمی، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، گروه کلام مکاتبه و یا با شماره تماس ۰۲۵۳۷۷۴۱۴۲۳ داخلی ۱۴۲ تماس حاصل نمایند.

آن به برنامه سیاسی جنبش اسلامی از نگاه شهید صدر و تبیین اهداف و ابزارهای سیاسی او می‌پردازد؛ ۵. ساختار اقتصادی؛ از آنجا که شهید صدر عقیده داشت نظام اقتصادی اسلامی تنها به کمک نظام سیاسی اسلامی حاکم بر زندگی مردم هدف خود را محقق خواهد کرد، تبیین نظریه اقتصادی شهید در پایان این مباحث قرار گرفته است.

در حقیقت، نویسنده در این پژوهش بر آن است تا رابطه متقابل بخش مهم دستاوردهای فکری شهید صدر را در طول بیست سال (اوایل دهه شصت میلادی تا زمان شهادت) تبیین کند. البته آن بخش از مباحث فقهی شهید صدر با موضوع قانون گذاری و اصول فقه که در دایره موضوع این پژوهش و فرضیه آن نمی‌گنجد، جزء مباحث این پایان نامه نیست.

علاقه مندان می‌توانند برای تهیه این کتاب و دیگر محصولات انتشارات کتاب فردا، با شماره ۰۲۵۳۷۷۴۶۹۹۲ تماس گرفته یا به سایت اینترنتی Bookroom.ir مراجعه کنند. ضمناً فروشگاه‌های معتبر جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی و فروشگاه‌های پاتوق کتاب در سراسر کشور (دفتر مرکزی ۰۲۵۳۷۷۴۰۰۰۴) نیز محل عرضه آثار این ناشر هستند.

رونمایی از کتاب دوجلدی «اخلاق و مبارزه»

با کمال شجاعت و وفاداری به درک واقعیات به میدان آمد و نسبت به دفاع از ایشان و ارائه آن چیزی که ضرورت داشت وارد عمل شد.

مدیرمسئول روزنامه اطلاعات با اشاره به دویخشی که در کتاب خاطرات حجت الاسلام و المسلمین سید مهدی طباطبایی از او نام برده شده در توضیح گفت: عقیده من این بود که صلاحیت سفارت عراق را ندارم. من به احمد آقا گفتم سفارت یک امر تخصصی است و من به دلیل عدم آشنایی با مسائل دیپلماتیک نگران هستم مشکلی پیش آید و دامن روحانیت را بگیرد و من مکلف به پذیرش شدم. اما با امام عهدی داشتم که اجازه دهند من طلبه ساده باشم و از وزارت امور خارجه حقوقی دریافت نکنم.

وی اظهار داشت: آقای طباطبایی تصورشان این بود که اگر غیر من کسی انتخاب می‌شد و انقلابی نبود چه بسا می‌توانست با مسئولین عراقی به تفاهم برسد و مسائلی پیش آید که جنگ اتفاق نیفتد. تلقی ایشان این بوده که آنها انعطاف پذیر بودند و می‌شد با آنها مذاکره کرد.

آقای دعایی با تأکید بر اینکه صدام اصرار داشت قرارداد الجزایر را جبران کند، تصریح کرد: صدام در آبان ۵۷ که احساس کرد رژیم دارد می‌پاشد سراغ مسئول امنیتی سفارت می‌آید و می‌گوید ساواک منحل شده و ما به پاس خدمات شما می‌خواهیم در عراق بمانید. او جواب می‌دهد من ترجیح می‌دهم به دست هموطنانم پاره پاره شوم ولی مزدور این افراد نخواهم شد.

وی یادآور شد: آبان ۵۷ صدام در بصره پایگاه می‌زند و برادرش را مأمور آن پایگاه می‌کند. یعنی جنگ ایران و عراق را در شرایطی که رژیم شاه در

مراسم رونمایی از مجموعه دو جلدی خاطرات حجت الاسلام و المسلمین سید مهدی طباطبایی (ره) با عنوان «اخلاق و مبارزه» (چهارشنبه ۶ تیر ۹۷) با حضور استادان و صاحب نظران در حسینیه جماران برگزار شد.

حجت الاسلام و المسلمین سید محمود دعایی در مراسم رونمایی از کتاب خاطرات حجت الاسلام و المسلمین سید مهدی طباطبایی گفت: من از گذشته دور به ایشان ارادت داشتم. ایشان زاده رفسنجان بود و ابتدای ارتباط ما از نجف آغاز شد و ما هم در زمره سربازان کوچکی بودیم که از خدمت دریغ نداشتیم و اخبار مبارزات ایشان را ارائه می‌دادیم؛ یک موج رادیویی در اختیار داشتیم و منعکس می‌کردیم.

مدیرمسئول روزنامه اطلاعات با اشاره به نقش مرحوم طباطبایی در مبارزات پیش از پیروزی انقلاب اسلامی افزود: بعد از پیروزی انقلاب خدمت به مردم را بر هر سمت دیگری مقدم دانستند و جریان تأمین مسکن نیازمندان راه انداختند و یکی از دغدغه‌های آن دوران رفع محرومیت کسای بود که در نهضت نقش داشتند. البته با تشکیل بنیاد مسکن کار را واگذار کردند.

وی یادآور شد: بُعد اهمیت اصلی ایشان این بود که مرکزی که فعالیت‌های انقلابی داشتند را پایگاه حضور شخصیت‌هایی قرار دهند که در مردم اثرگذار باشد. خصلت مردم‌داری و رسیدگی به مردم باعث شده بود که پناه مردم آن منطقه و دیگر مردم باشد. دعایی اظهار داشت: بعد از رحلت امام احساس می‌شد که امر اخلاق و توجه به مبانی انقلاب دارد کمرنگ می‌شود و ایشان با دردمندی سعی می‌کردند به این بخش توجه کنند و اگر احساس می‌کردند شخصی مظلوم است و دارد حقش ضایع و خدماتش فراموش می‌شود با تمام قدرت به میدان می‌آمد و از او حمایت می‌کرد.

وی تصریح کرد: حمایت ایشان از مرحوم هاشمی رفسنجانی زبان زد است. وقتی به یادگار امام در حرم امام جسارت‌هایی شد و شرایطی پیش آمد که در جامعه طیفی طور دیگری برخورد کنند ایشان

معرفی کتاب «نظریه سیاسی شهید سید محمدباقر صدر»

میان همه مسلمانان، آثار شهید صدر به صورت منابعی کم نظیر در قالب کتب درسی در بالاترین سطوح آموزش داده می‌شود و اندیشه‌های ایشان، محور پژوهش‌هایی در سطح دکتراست.

این کتاب جزو نخستین پایان‌نامه‌های دانشجویی در رشته فلسفه اسلامی و پایان‌نامه «طالب عزیز حمدانی» برای دریافت مدرک دکترای رشته فلسفه

علوم سیاسی از دانشگاه یوتای ایالات متحده آمریکا است که شرح نظریه سیاسی شهید صدر را محور اصلی خود قرار داده و نویسنده در نگارش این پایان‌نامه از نظرات و راهنمایی‌های دکتر طالب الرفاعی، آیت الله العبدلهدادی الفضلی، آیت الله سید کاظم حایری و آیت الله شهید سید محمدباقر حکیم بهره برده است. این پایان‌نامه نخست به زبان انگلیسی نوشته و در سال ۱۹۹۱ در قالب کتاب منتشر شد و پس از آن در سال ۲۰۰۶ به زبان عربی، ترجمه و منتشر و سپس به قلم شیوا و روان خانم اسماء خواجه‌زاده به فارسی ترجمه شد.

«نظریه سیاسی شهید سید محمدباقر صدر» از جدیدترین آثار به زبان فارسی درباره اندیشه و سیره آیت الله شهید صدر است. نویسنده در این کتاب از بررسی زندگی شخصی و زندگینامه او عبور کرده و فقط به حیات سیاسی او پرداخته است. نویسنده به این منظور نخست به معرفی مختصر شخصیت وی و پس از آن به موضوع اصلی می‌پردازد.

در بخش دوم کتاب، ماهیت نظریه و مباحث

انتشارات کتاب فردا کتاب «نظریه سیاسی شهید سید محمدباقر صدر» نوشته طالب حمدانی را با ترجمه اسماء خواجه‌زاده منتشر کرد.

این کتاب جزو نخستین پایان‌نامه‌های دانشجویی درباره این شخصیت اثرگذار اسلامی و پایان‌نامه «طالب عزیز حمدانی» برای دریافت مدرک دکترای رشته فلسفه علوم سیاسی از دانشگاه یوتای ایالات متحده آمریکا است.

متفکر شهید آیت الله سید محمدباقر صدر با ذهن دقیق، منسجم، جامع و نبوغی که داشتند آثاری را تولید کرده‌اند که هم از لحاظ اسلامی بسیار اصیل هستند و ارتباط محکمی با منابع و مجموعه مفاهیم دینی دارند و هم نوآورانه‌اند و وی در آنها در پی حل مشکلات امروز جهان اسلام است. جامعیت، اصالت و نوآوری آثار شهید صدر به گونه‌ای کم‌نظیر است که همواره نظرات اندیشمندان اسلامی را به سمت خود جلب کرده است و گریختن هنوز عمق و ویژگی‌های آثار شهید صدر حتی در میان علاقه‌مندان به ایشان هم به خوبی شناخته نشده است.

البته در این باره مسئله زبان هم جدی است؛ چون آثار شهید صدر به زبان عربی معاصرو امروزی است و این مسئله باعث شده که برخی متفکران دینی در ایران، استادان دانشگاه‌ها و حتی حوزویان که با زبان معاصر عربی آشنا نیستند به دریافت درست و عمیق از آثار شهید صدر دست پیدا نکنند، در حالی که امروز در جهان عرب و در

